

Allan Bäckman (fp)

— Återgå till samlingsstyre

Efter 1973 års val blev det en märkbar förändring av den politiska ledningen både i landstinget liksom i flertalet av Västerbottens kommunerna. Socialdemokraterna lämnade då "samlingsregerandet" d v s att partierna delade upp ordförandeuppdragen mellan sig efter storlek. I stället blev det då en modell där det "block" som hade majoritet skulle besätta alla ordförandeposter, en form av majoritetsstyre.

Inlägget

Från folkpartiets sida beklagade vi då att socialdemokraterna valde denna modell, vilket innebar en onödig blockbildning i landstings- och kommunförsamlingar.

Efter snart tre valperioder (9 år) så kan man se hur resultatet med majoritetsstyre utfallit.

Minoriteten har enligt den modellen fått mindre möjlighet till insyn och uppföljning av verksamheten. De avgörande besluten sker i överläggningar inom majoritetspartiet(erna).

Möjligheter till konstruktiva lösningar i överläggningar mellan skilda partiföreträdare har minskat.

Det har blivit mer konstlade politiska motsättningar i de offentliga debatterna där partiframtoningen ofta blir viktigare än sakfrågans lösning.

Finns det då inga fördelar med nuvarande form av majoritetsstyre?

Jag har inte funnit några sådana om man ser till kommun- eller läns-innevånarnas bästa. Tvärtom, den ökade partipolitiseringen i kommunala församlingar ger ingen fördel när det gäller sakfrågorna, men kostar säkert något mera i skattepengar.

Bör man då inte återgå till samlingsstyre?

Tyvärr verkar möjligheterna till detta knappast finnas, åtminstone för landstingets del. Socialdemokrater och kommunister genomdrev vid senaste landstingsmötet en förändring åt motsatta hållet. Deras förslag, vilket också blev landstingsmajoritetens beslut, var att ett system med förste och andre vice ordförande i styrelser och nämnder skulle tillämpas, där ordförande och förste ordförande skulle komma från majoritetsblocken.

Detta beslut ger minoriteten ännu mindre möjlighet att påverka verksamheten, men den kostar mera för skattebetalarna i länet. Från folkpartiet beklagar vi detta och vi är liksom tidigare beredda att återgå till ett samlingsregerande i landstinget men uppgörelse om ett sådant måste då ske mellan partiföreträdarna före valet.

1/7 1982 ALLAN BÄCKMAN (fp)

Nordmaling

REA REA REA REA REA
DAMKAPPOR
JACKOR, BLAZRAR

Dam-
overaller
Förr 346:- ... NU 198:-

Tränings-
overaller
Förr 168:- ... NU 95:-

Trika-
skjorta Herr
Förr 98:- ... NU 65:-

Wäringsstams

Nordmaling Tel 101 20

1/7 1982

Alfred Jonsson, Nordmaling. I sitt hem avled hastigt under tisdagen förr byggmästaren Alfred Jonsson, Nordmaling. Han var 70 år och sörjes närmast av maken Vivan, född Östlund, sonen Carl-Åke med familj samt syskon.

Han var född i Hyngelsböle och började som ung att arbeta i skogen innan han började arbeta vid industrin i Rundvik. Sedermera började han eget i Lögdeå med att tillverka cementvaror. Han gjorde sig också känd som husbyggare och uppförde byggnader runt om i kommunen. Han gjorde sig på många sätt kända som en duglig karl.

1945 ingick han giftermål med Vivan Östlund från Rundvik och i slutet av 50-talet flyttade paret in i egen villa i Lögdeå. Hans krafter togs även i anspråk i kommunalt sammanhang och han var under ett flertal år kommunal revisor.

Några år in på 1970-talet flyttade makarna in till Nordmalings centrum, där han på den s k Levaråker uppförde en helt ny villa. Han var religiöst intresserad och medlem i Nordmalings baptistförsamling sedan ungdomsåren.

1/7 1982

Nej, juni slog inte köldrekord

NORDMALING (VK)

Nej, juni blev inte rekordkall. Där höll inte midsommartipset. Efter en mycket varm avslutning så kröp medeltemperaturen för hela månaden upp till 11,8 plusgrader.

Vid midsommar, dvs för tiden 1-25 juni, var medelvärdet nere på 10,5 grader.

Går vi tillbaka i statistiken så hittar vi alltså kallare junimånader. 1957 blev medelvärdet 11,1 grader, 1964 11,5 och 1951 11,6. Lägst värdet i år vid flygväpnets väderleksstation i Nordmaling, som vid månadsskiftet får SMHI som ägare, noterades den 14:e med 1 minusgrad. På många andra håll kröp kvicksilvret betydligt lägre och frostnätterna utgjorde ett ständigt spöke för våra trädgårdsodlare och blomsterälskare. Däremot tycks det vara en zon i den inre delen av landet, exempelvis från Lycksele och upp mot Storuman, som kommit lindrigare undan. Så helt hopplöst är det kanske inte för hjortronplockarna. Men här nere vid kustlandet finns det inget som helst hopp. I den övre fjällvärlden har väl blomningen över huvud taget inte kommit igång. Så där finns det väl också hopp.

Högsta värdet vid stationen i Nordmaling noterades den 2 juni med 23 plusgrader.

Nederbörden för hela juni stannar på futtiga 17 millimeter. Därav endast 2,7 millimeter fram till den 12:e. Det är snudd på rekord. Under de senaste 35 åren har endast juni 1969 varit torrare. Då fick vi bara 7 millimeter.

HERBERT BYLUND

1/7 1982

1/7 1982

70 år

70 år fredag 2 juli Sven Åström, Nyköping.

Sven Åström föddes i Nordmaling. 1961 flyttade han till Oxelösund. Där arbetade han vid järnverket, numera SSAB. Som pensionär bor nu Sven Åström i Nyköping.

1/7 1982

1/7 1982

Vår lilla solstråle

Annika Josefin
Arvidsson

* 8/5 1982 † 29/6 1982

har hastigt lämnat oss i djup sorg och saknad.

Grönnäs den 29 juni 1982

MARGARETA och THOMAS
Jonas

En liten ängel kom
Log och vände om

Vår käre Bror

Karl Gösta
Backlund

* 13/4 1917 † 28/6 1982

har stilla insomnat, sörjd och saknad av oss, syskon med familj, släkt och vänner
Hörnäs Nyåker den 28 juni 1982

Syskonen

Tyst och stilla har du levat
Tyst och stilla gick du bort
Vi ditt minne älska, vörda
Vila nu i frid

Jordfästningen sker i stillhet

1/7 1982

1/7 1982

Vår käre

Alfred Jonsson

* 10/5 1912 † 29/6 1982

har gått till sitt himmelska hem. Saknad, men i ljus och tacksamt minne bevarad.

Nordmaling 30 juni 1982

VIVAN
Carl-Åke och Gunilla
Kristina
Övrig släkt och vänner

Jesus, Jesus, Jesus
Det namnet är allt för mig
Jesus, Jesus, Jesus
Som solsken efter regn.
Jesus, Jesus, Jesus,
Låt det ljuda kring jorden all.
Världens glans skall förgås en gång,
Men det namnet förbliva skall.

Jordfästningen äger rum i Catharinakapellet, Nordmaling lördag 3 juli kl 12.00. De som med sin närvaro önskar hedra den bortgångnes minne inbjudes efter akten till minnesstund i församlingssgården. Ev. minnesblommor skickas till Nordmalings baptistförsamling.

1/7 1982

1/7 1982

Överraskande utspel

Ö-vik borde flyttas till Västerbotten

NORDMALING (VK)

— Örnsköldsviks kommun borde ha goda möjligheter att få byta län, från Västernorrland till Västerbotten. I flera avseenden är anknytningarna naturligare till Västerbotten med Umeå som centralort än till dagens förhållande med Sundsvall.

De något revolutionerande tankegångarna har moderaternas toppman i Ö-vik Carl-Uno Hellström, avslöjat i dagarna. Tillkännagivandet har kommit i samband med att partiet presenterade sitt program inför höstens val.

Bakgrunden är att Carl-Uno Hellström anser, tillsammans med sina partikamrater, att Ö-viks kommun allt för lätt gav

möjligheten att bli ett primär centrum. Skellefteå lyckades däremot få den klassificeringen.

— Avståndet till Sundsvall är långt och vi tycker därför att tankegångarna om en ny länsindelning ska hållas vid liv. Det är i flera avseenden naturligare att höra till grannlandet Västerbotten med Umeå som centralort än som vi har det i dag, menar Hellström.

Kds ställer sig bakom ny organisation

NORDMALING (VK)

Kds i Nordmaling ställer sig positivt bakom förslaget om att genomföra en ny nämndsorganisation inom kommunen. Det framgår av det yttrande som Bengt Gunnarsson, kds ordförande, lämnat till kommunstyrelsen.

I kommentarerna som är bifogade yttrandet framgår bl a att partiet tycker att kommunstyrelsen ska utökas från dagens nio ledamöter till Elva. Motivet är att kds får utökade arbetsuppgifter.

1/7 1982

Sommar-extra i LÖGDEÅ

Månd—fred 9.30—17.00 Lörd. 9—13.00
— Lunchöppet —

REA

DAM-AVD.:

KAPPOR — JACKOR — KAVAJER
Kvalitetsplagg till låga priser

10% rabatt i hela modehuset
(Gäller ej reavaror)

Häggströms MODEHUS
LÖGDEÅ Tel. 0930/304 25.303 09
— inestället för mode —
VAGGT PÅ SIDAN AV 14 MEN
ALLTID I CENTRUM FÖR MODET

ICA LILJEDAHL'S

BREGOTT 600 g. Ord. pris 13:95 **9:95**

FLÄSKKOTLETT KG **34:80**
huggna. Ord. pris 47:15

HUSHÅLLSOST KG **27:90**
Ord. pris 33:40

GEVALIA Ord. pris 40:50 **32⁸⁵ kg**
Passa på före prishöjningen

BANANER kg **7:95**
GURKA kg **12:95**
CORN FLAKES pkt **8:95**
Ord. pris 11:55
PILSNERKORV brk **8:90**
Ord. pris 10:40
GRILLKOL **9:95**
Ord. pris 14:25
BLÖJOR Rustibuss n:o 3 **29:90**
Ord. pris 35:90

STRÖSOCKER **59:—**
Ord. pris 69:— 6x2 kg

GRILLSKIVA av karré **33:80**
Ord. pris 41:95

LÄSK & LÄTTÖL alltid till lågpris 1/7 1982

Nordmaling

KVÄLLSÖPPET
FREDAG 2 JULI KL 18-22

Kom och prata båt och motorer, gräsklippare, fiske m m.

En kväll att tjäna pengar!!

Hela familjen är välkommen. Vi bjuder på kaffe.

SANDSTRÖMS SPORT
NORDMALING - Tel. 0930/105 33

Ring och fråga!!!

Folkpartiets kommun- och landstingspolitiker besvarar aktuella frågor

TORS DAG 1 JULI KL 17-22

Tel 100 29 - 102 95

Några ex. - Ska vi bygga ut Lögdeälven?
- Var ska Servicehuset placeras?
- Behöver skatten höjas?
- Hur ska sysselsättningen klaras?

Välkomna att fråga och ge synpunkter!

Fp:s kommunförening, Nordmaling

Måste de byta lärare?

NORDMALING (VK)
Ett lärarbyte i en skolklass på lågstadiet vid centralskolan i Nordmaling har seglat upp till att bli ett svårhanterligt ärende för skolledningen. Den har nämligen upprättat en tjänstefördelning som medför att f d klass 2 C inför hösten får en ny lärare. Mot detta protesterade föräldrarna.

När föräldraskrivelsen behandlades i skolstyrelsens au blev det splittring, men majoriteten valde att stödja skolledningen.

När ärendet så kom upp i skolstyrelsen blev det djupa diskussioner som ledde till ett beslut att återmittera ärendet och förhandla om ett lokalt avtal. Nu är detta klart och skolstyrelsens beslut blev knappast vad någon hade väntat sig. Styrelsen ansåg nämligen att den inte har

beslutsrätt i ärendet och bollar därmed tillbaka det till skolledningen med en rekommendation:

- Ta i första hand hänsyn till kontinuitetskravet, d v s sätt elevernas bästa i främsta rummet.

I och med detta har skolledningen inför hösten att ta ställning till att antingen följa sitt tidigare beslut om att byta lärare eller att följa skolstyrelsens rekommendation och föräldrarnas krav om att låta läraren bli kvar.

• E4 acceptabel

E4 är fullt acceptabel som av- och påstigningsplats för skolbarn. Det säger skolstyrelsen och avslår därmed ett krav på skolskjuts för några elever i Tennstrand, Lögdeå. Elevernas föräldrar har i en skrivelse påpekat olämpligheten att låta barn i lågstadiet tvingas stå vid E4 i väntan på skolbussen.

Till stöd för sitt beslut har skolstyrelsen kommunens trafiknämnds godkännande.

1/7 1982 OWE FREDRIKSSON

1/7 1982

		BREGOTT 600 gram (13:45) 10:—	
GRILL-SKIVA 33 ⁸⁰ / _{kg} av karré (43:15)	STRÖSOCKER 6x2 kg (69:—) 59:—	Rustibuss no 3 60 byten (35:90) 29:75 Tjocka T-blöjan 64 byten (57:80) 47:80 Rustibuss no 2 100 byten (44:15) 36:15 JORDGUBBAR I MÅN AV TILLGÅNG 2:95	
Edamerost 32:40 28:70 Räkor med skal (41:—) kg 28:50 Persikor ... kg 13:90 Gurka ... kg 12:95 Bananer ... kg 7:95	Liten surströmmings-fest Färs POTATIS ... kg 3:75 Bregott ... 600 g 10:— Lättöl hel back 36:50 Surströmming Genebröd	Plastpåsar 1, 2, 3 och 5 lit. rulle 2:95 ICA Sjöberg's LIVS	

Politiskt bråk om Norrfors-gruppen

NORDMALING (VK)

Det blev en politisk strid när kommunstyrelsen i Nordmaling under torsdagen behandlade ett ärende som rör "Norrforsgruppens" ekonomi. Med sin utslagsröst säkrade ordförande Alf Berglund en plats i gruppen vilket även ger honom medbestämmanderätt över 100 000 kr som Norrforsgruppen fått.

Politisering, tycker s-gruppen, som reserverade sig.

Det var i april i år som länsstyrelsen beslutade att utbetala 100 000 kr till Nordmalings kommun i egenkap av projektadministratör för fortsatta insatser i Norrforsområdet. Prioriteringen av insatserna ska göras av "Norrfors-gruppen" där även representanter från utvecklingsfonden och länsstyrelsen ingår.

Efter en del diskussioner redan i augusti blev beslutet att föreslå kommunstyrelsen att utse både närings-

livsnämndens ordförande, Hans Dau (m) och kommunstyrelsens ordförande, Alf Berglund (c) att ingå som kommunens representanter i "Norrfors-gruppen". Samtidigt utsågs Hans Dau till huvudattestant för de förvaldade medlemmarna med Alf Berglund som ersättare.

Öppen konflikt

När ärendet under torsdagen togs upp i kommunstyrelsen blev det öppen konflikt mellan blocken. John-Erik Nylander (s) med god hjälp av partibrodern Knut Holmlund föreslog att endast en representant skulle ingå i "Norrfors-gruppen" nämligen Hans Dau. De hävdade bl a att det annars lätt kunde bli en politisering i bedömningarna. Sune Holmberg (c) var dock av annan uppfattning och menade att om "Norrfors-gruppen" skulle politiseras, var han och förmodligen alla andra i gruppen beredd att ställa sina platser till förfogande. Sune Holmberg tyckte att både Hans Dau och Alf Berglund kunde ingå.

Utslagsröst till egen förmån

När beslut skulle fattas fann

ordförande Alf Berglund att det förslag som gjorde honom till medlem i gruppen hade vunnit. Votering begärdes och då avstod Hans Dau från att rösta. Utslaget blev 4-4 vilket medför att Alf Berglunds utslagsröst som ordförande vann. Mot detta reserverade sig hela s-gruppen.

Hotellborgen

Levar hotell kommer förmodligen att få sin begärda borgen på 200 000 kr. Vid kommunstyrelsens möte vann arbetsutskottets förslag om tillstyrkan gehör hos majoriteten av ledamöterna. S-gruppen ansåg dock att allt för liten information fanns tillgänglig och reserverade sig mot beslutet. Till förmån för sitt eget förslag och återremiss.

Fler dagisplatser

Utan den minsta diskussion tillstyrktes det förslag som utmynnar i att familjedaghemssamarbetet kommer att utökas från 70 till 90 platser. Det betyder ett tilläggsanslag på 614 000 kr. Det slutliga ställningstagandet kommer att tas vid nästa fullmäktige som är planerat i början av september.

3/7 1982 OWE FREDRIKSSON

Ingeborg Thorsell, Hörnsjö. På Regionsjukhuset i Umeå avled under torsdagen efter en tids sjukdom, fru Ingeborg Thorsell, född Jons-son, Hörnsjö, Nordmaling. Hon var 71 år och sörjes närmast av maken Tage, fyra barn med familjer samt syskon.

Hon var född i Spöland och näst yngst i en syskonskara på nio barn. 1935 ingick hon giftemål med Tage Thorsell och flyttade då till Hörnsjö. Maken drev under sin verksamhet dels taxirörelse och dels ett garveri. Tillsammans med en väninna startade fru Thorsell en syateljé på orten och drev den under en följd av år. Handarbete var ett stort intresse och hon gjorde sig känd som en duktig sömmerska men tyckte också om att väva.

Alba Åkebo, Bergsjö. På torsdagen avled folkskollärare Alba Åkebo, född Andersson, Bergsjö. Hon var 71 år och sörjes närmast av maken Olle, sonen Sven med familj, Umeå, samt syskon.

Hon var född i Bullmark och gick på seminariet i Umeå och utbildade sig till folkskollärare. 1935 flyttade hon till Ramsjö, Hälsingland och 1936 till Gnarp. Där var hon lärare i olika skolor. 1947 gifte hon sig med Olle Åkebo, Bergsjö. Hon var medlem i Röda korset.

3/7 1982

Min älskade Make,
käre Far
Sjökapten

**Sven Erik
Nyberg**

* 24/10 1935 † 23/6 1982
har hastigt lämnat oss i stor
sorg och saknad.

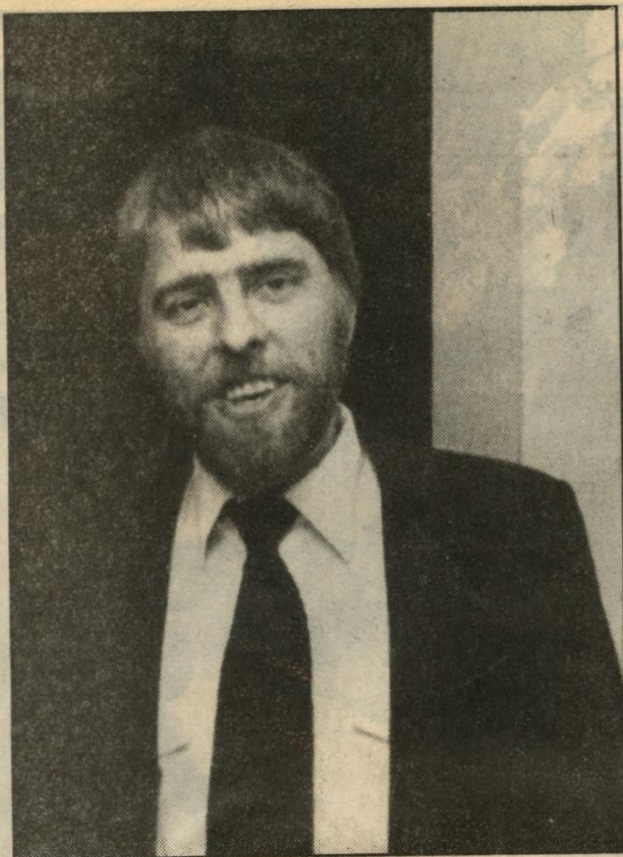
Ledusjö den 30 juni 1982

KERSTIN
Lena och Mikael
Mor
Syskon
Svårföräldrar
Övrig släkt och vänner

Herren är min lots
Kom gå med! Kom gå med!
Om du önskar gå till himlen.
Kom gå med! Om du dröjer länge
här,
Kommer du att fattas där,
Om du önskar gå till himlen
Kom gå med.

Jordfästningen äger rum i
Catharinakapellet, Nordma-
ling, lördagen den 10 juli kl
13.00. De som med sin närvaro
önskar hedra den bortgångnes
minne är varmt välkomna. Ef-
ter begravningsakten samling i
församlingsgården. Tänk på
Svenska kyrkan i utlandet
(Sjömansvårdsstyrelsen). Med-

VÄSTERBOTTENS-KURIREN lördagen 3 juli 1982

• Östen Johansson, journalistförbundets ordförande, påminde kongressledamöterna att TCO följt ILO:s samtliga rekommendationer – alla utom den att sälja sina aktier i företag som investerar i Sydafrika.

Hård strid om aktier

STOCKHOLM (TT)

TCO skall inte sälja sina aktier i svenska företag som investerar i Sydafrika. Det beslöt TCO-kongressen med rösterna 108 mot 95 i Stockholm på fredagen.

Kravet på en avveckling av dessa aktier kom bl a från Journalistförbundet och fyra ledamöter i TCO-styrelsen, vilka reserverat sig i TCO-styrelsens yttrande i frågan. Styrelsen ansåg att en försäljning av aktierna skulle vara en värdelös demonstration.

När kongressen till slut fattade sitt beslut, hade dock Kurt Lanneberg – styrelsens föredragande och ekonomichef i SIF – lyckats övertyga ombuden om att TCO uppmärksammat kommer att bevaka och försöka påverka förhållandena i Sydafrika genom att man får insyn via den diskuterade aktieposten. Det räckte för att inga reservationer lämnades till beslutet om att inte säljs.

Det blev en debatt om principer, inte om pengar.

– Det är fråga om en aktiepost på 1,6 milj kr, som är helt ointressant ur ekonomisk synpunkt. Vad det gäller är att manifesteras vår tro på något. Kurt Lanneberg säger att en avveckling inte medför några effekter, men det tror vi, sade Jan Eklöf, Statstjänstemannaförbundet.

Östen Johansson, Journalistförbundet, påminde ledamöterna om att TCO följt alla rekommendationer från ILO utom denna att sälja aktierna i Sydafrika-företag och han sade att de kontakter han haft med svarta broderorganisationer alltid utmynnat i en begäran att avveckla aktierna i företag som investerar i Sydafrika.

– Det enda en avveckling innebär är att vi på det här sättet demonstrerar vår solidaritet med de kamrater som ber oss om det.

Valfrid Ljung, SIF, berättade också om kontakter han haft med svarta broderorganisationer. I motsats till Östen Johanssons kontakter hade de sagt att det är bättre med svenska aktier i dessa företag än inga alls. Detta för att det svenska innehavet kan leda till påverkan. Valfrid Ljung arbetar på SKF, som investerar i Sydafrika och är ett företag där TCO har aktier.

Några talare, som arbetare vid Sydafrika-företag, berättade om aktioner som kan göras just på grund av aktieinnehavet. Andra kände sig utpekade för att de var anställda vid dessa företag, men tröstades genast med att ingen ifrågasatte deras anställningar.

Samtliga talare uttryckte sin avsky för regimen i Sydafrika och apartheidpolitiken.

– Om en avveckling skulle leda till en press på den sydafrikanska regeringen, då skulle vi genast avveckla.

TCO
KONGRESS
82

Åter i rampljuset

Kräver allmän arbetslöshetsförsäkring

STOCKHOLM (TT)

– Vi har inte uppmärksammat problemet tidigare, eftersom vi levit i tider av brist på arbetskraft. Men nu är det annorlunda.

Arne Gustavsson, ordförande i TCO:s socialpolitiska

TCO och dess ordförande Lennart Bodström har många gånger krävt en allmän arbetslöshetsförsäkring. Ändå finns det inga riktlinjer för hur en sådan skall se ut, eller uppgifter om vad det skulle kosta samhället.

– De siffror som eventuellt nämns i den statliga utredningen från år 1974 är gamla. Nej, vi vet inte vad det skulle kosta, men det handlar också

om en omfördelning av resurserna, säger Arne Gustavsson.

Nu ökar socialbidragen kraftigt. Det är bara de bidragen som återstår när en arbetslös blivit utförsäkrad från a-kassan. I vissa kommuner handlar det om en fördubbling av socialbidragen.

Enligt Arne Gustavsson känner sig många arbetslösa förödmjukade

råd, talar än en gång om TCO:s krav på en allmän arbetslöshetsförsäkring. Det är inte rättvist att de som mister jobbet inte får en ersättning på samma sätt som om de var sjuka.

när de måste begära socialbidrag för att klara vardagen. Det är inte samma sak som att bli sjuk.

A-kassornas ersättning når heller inte samma nivå som sjukersättningen. Till detta kommer att vissa förbund tar ut en hög avgift till akassan av sina medlemmar. Det är förbund där arbetslösheten är hög. I andra förbund är det precis tvärtom.

– Dessutom finns det ungdomar som inte är med i någon a-kassa. De har ingen rätt alls.

En allmän arbetslöshetsförsäkring skulle omfatta alla i åldern 16–65 år.

Det är de här principerna TCO står bakom, och de som man kommer att fortsätta driva för att nå målet en allmän arbetslöshetsförsäkring.

+

Vår kära

Elin Berglund

* 25/2 1909 † 3/7 1982

har stilla insomnat, i ljus och
tacksamt minne bevarad.
Rundvik den 5 juli 1982

Rolf och Asta
Monica och Johnny
Lars
Inga och Lars
Johan

Farväl lilla mor nu slut är din
smärta
Tack för din kärlek, vila i ro.
Allt har du skänkt oss av fullaste
hjärta,
Minnet av dig hos oss alltid skall
bo.

Jordfästningen sker i stillhet

6/7 1982

+

Min kära Maka, vår Mor,
Farmor, Mormor och Svärmor

**Ingeborg
Thorsell**

född Jonsson
* 25/10 1909 † 1/7 1982

har lämnat oss i sorg och sak-
nad.

Hörnsjö 5 juli 1982

TAGE
Asta
Torgny och Kerstin
Thore och Ulla
Gunilla och Kristian
Barnbarn
Syskon
Släkt och vänner

Ett verksamt liv har slocknat ut
En flitig hand har domnat.
Din arbetsdag har nått sitt slut
Och i Guds hand du somnat
Din kära stämman tystnat har
Men vackert står ditt minne kvar

Jordfästningen äger rum fred.
den 9/7 kl. 13.00 i EFS mis-
sionshus. Därefter inbjudes till
minnesstund O.s.a. senast
onsd. 7/7 tel. 0930/710 15. Tänk
på Cancerfonden och mis-
sionen.

6/7 1982
6/7 1982

+

Min älskade Make, vår Far,
Svärfar och Farfar

**Werner
Jakobsson**

* 6/4 1889 † 5/7 1982

har i tron på sin frälsare stilla
insomnat, lämnande oss i sorg
och saknad men i ljus minne
bevarad.

Nordmaling den 5 juli 1982

NANNY
Ivan och Karin
Thure och Birgit
Elis och Gunvor
Barnbarnen

Jag vet en port, som öppen står
Där från de gyllne salar
En klarhet, som från korset går
Om Kristi kärlek talar.
O, djup av nåd, min Gud, hos dig
Att porten öppen står för mig
För mig, för mig, står öppen och
för mig

Jordfästningen äger rum i
Catharinakapellet, Nordma-
ling lördag 17/7 kl 14.00. De
som med sin närvaro önskar
hedra den bortgångnes minne
är varmt välkommen. Efter ak-
ten samling i församlingsgår-
den. I stället för blommor, tänk
på missionen.

6/7 1982

Dödsfall

Werner Jakobsson, Nordmaling.
På Nordmalings sjukhem avled i
måndags förre hemmansägaren och
skogsägaren Werner Jakobsson,
Nordmaling. Han var 93 år och sör-
jes närmast av maken Nanny samt
tre söner med familjer.

Han var född i Hummelholm och
vuxit upp på "Rönkviststorp",
som ursprungligen var ett soldat-
torp. Senare övertog han det och
arbetade upp det till ett väl funge-
rande jordbruk. Vintertid ägnade
han sig åt skogsarbete i trakten.
1921 gifte han sig med Nanny, född
Johansson, från Torrböle. I Hum-
melholm bodde makarna fram till
slutet av 60-talet då de flyttade till
Nordmaling och en av sönerna
övertog fastigheten.

För några år sedan flyttade ma-
karna till Strandholmen, men under
senare tid har Jakobsson vårdats på
Nordmalings sjukhem.

Elin Berglund, Rundvik. På re-
gionsjukhuset i Umeå avled på lör-
dagen fru Elin Berglund, Rundvik,
maka till framlidne fabriksarbete-
ren Sven Berglund.

Hon var 73 år och sörjes närmast
av son och sonhustru i Rundvik,
dotter och svärson i Sundsvall och
barnbarn.

Efter avslutade studier vid Ström-
sörs lanthushögskola hade hon i
unga år en del platser bl a i Umeå.
1934 gifte hon sig och kom åter till
hembygden i Rundvik där maken
arbetade vid masonitefabriken. Hon
var en verklig hemmets kvin-
na. Kunskaperna från Strömsör
följde henne livet ut och hon var
mycket duktig i vävning och hand-
arbeten av olika slag. Hon var även
med i en del kursverksamhet, där
hon delade med sig av sina kunska-
per och sin erfarenhet. En kär plats
för henne var också sommarstugan i
Ava skärgård.

6/7 1982
6/7 1982

Körde 130 m på vägkanten

HÅKNÄS (VK)

Ånglavakt eller en stor portion
tur. Det hade en kvinnlig bilförare
från Västerås under måndagen
när hon strax söder om Håknäs,
Nordmaling, körde av vägen. I hög
fart tappade hon herraväldet över
bilen som åkte över på "fel" sida av
diket. 130 m tog det innan hon fick
stopp på bilen.

Det var vid 14-tiden som olyckan
inträffade. Den kvinnliga föraren
och hennes två minderåriga barn
var på väg norrut för vidare resa till
Vasa. I höjd med Håknäs klev plöts-
ligt en ålg upp på vägbanan och
kvinnan fann ingen annan råd än att
hålla ut i vägrenen för att undgå en

kollision. När höger hjulpar skar
ner i sanden kunde hon inte längre
hålla emot utan bilen åkte med hög
fart av vägen och över på andra si-
dan diket. Där körde kvinnan ba-
lansgång på en upphuggen gata mel-
lan diket och skogen i mer än 130
meter innan bilen slutligen stanna-
de. Då hade den även vid flera till-
fällen varit mycket nära några stora
träd.

Ingen av de två minderåriga bar-
nen skadades, däremot klagade
kvinnan på ont i nacken. De fördes
till regionsjukhuset i Umeå för un-
dersökning. Bilen fick bärgas men
älgarna klarade sig.

OWE FREDRIKSSON

- I Nyåkers kyrka jordfästes på
måndagen Annika Josefin Arvids-
son, Grönnäs, Nyåker. Officiant var
komminister Roland Ahlstrand,
Norrfors.

Dödsfall

Signe Broman, Sunnansjö,
Nordmaling. På regionsjukhuset i
Umeå avled under onsdagsmorgo-
nen fru Signe Broman, född Jo-
hansson, Sunnansjö, Nordmaling,
maka till framlidne jordbrukaren
Adolf Broman. Hon var 88 år och
sörjes närmast av sonen Paul med
familj samt tre syskon med familjer.

Fru Broman var född i Sunnansjö
och bodde där huvuddelen av sitt
liv. I unga år gifte hon sig med Adolf
Broman från Skademark där paret
bosatte sig under några år. Senare
köpte de ett mindre ställe i Sun-
nansjö, Nordmaling dit de flyttade.
1960 blev fru Broman änka men
bodde kvar i Sunnansjö fram till
mitten av 70-talet då hon flyttade till
Strandholmen.

VÄSTERBOTTENS-KURIREN lördagen 3 juli 1982

400 000 volt ska transporteras 42 mil

— 40 meter bred blir gatan och stolparna inte fullt lika höga, ca en 1/2 miljard, men ingen tror att beräkningen håller. Sträckan berättar Tord Hägglund. Totalt är projektet kostnadsberäknat till 42 mil varav ca 25–30 inom Västerbotten.

Här ska jätteledningen slingra sig genom länet

NORDMALING (VK)

I dagarna har Statens Vattenfall tagit första "spadtaget" till vad som ska bli en ny 400 000 volts-ledning som sträcker sig från Boden i norr, rakt genom hela Västerbotten och ner till Långsele i Västernorrland. Projektet har kostnadsberäknats till ca en 1/2 miljard kr men redan nu så

finns tvivel om att summan räcker till. Över 200 man kommer att vara sysselsatta efter den 42 mil långa kraftledningen, fram till åtminstone utgången av 1983. Av dessa är 150 man fast anställda och ca 80 inledda från Norrbotten och Mellansverige.

Det var 1974 som Statens Vattenfall fick uppdraget att projektera för en ny kraftledningsgata som skulle sträcka sig från Norrbotten till Hälta, Långsele, i Västernorrland. Redan samma år påbörjades utskärningen av ledningsgatan. Men där lades dock hela projektet på is några år eftersom behovet inte längre ansågs akut. Det hade även vid den tiden börjat dyka upp markägare som höjde protesterande röster mot kraftledningsgatan.

— Vi är inte beredda att släppa till vår mark, sa bland andra byborna i Sjömellankälén några mil utanför Umeå. Det hela lugnade sedermera ned sig och markägarna fick i de flesta fall ge med sig. 1979, i samband med att stora Luleälv byggdes ut ytterligare bl a i Hårspånget och Pöjns kraftstationer, blev projektet åter aktuellt. Då räknade även ekonomerna med att ledningen, trots att den kommer att bli ovanligt kostsam, ändå är försvarbar.

• Rakt genom länet

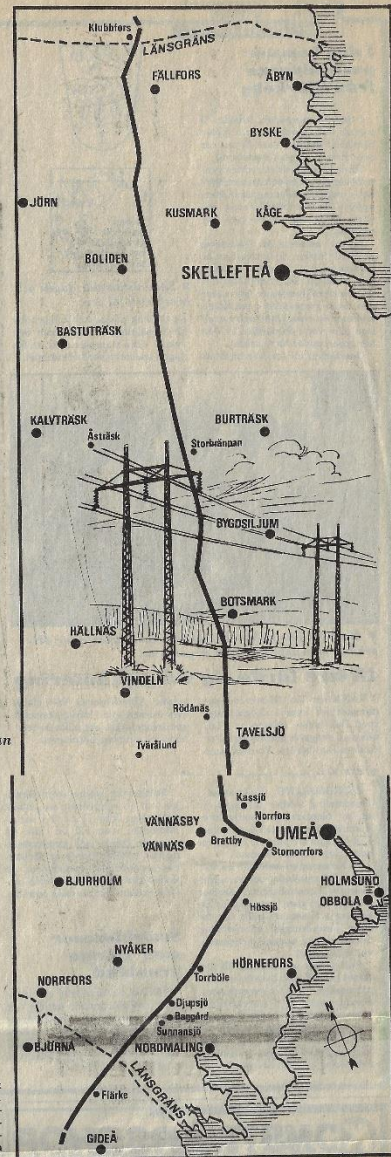
Den ca 40 meter breda kraftledningsgatan börjar utanför Boden och kommer in i länet vid Klubbfors

intill Åby-åren. Den passerar strax öster om Boliden på sin väg söderut. Vidare går den väster om Botsmark, rakt genom byn Sjömellankälén, Taveljö, ner mot Stornorrforrens kraftverk. Där kopplas den ihop med redan befintliga ledningar i själva stationsanläggningen. Från Sörfors drar den vidare söderut genom Grönårys, mellan Torrböle och Hummelholm mot Djupsjö, Klöse och ner i Västernorrland. Av de totalt 42 mil ligger 25–30 inom länets gränser.

• Fem basplatser

Vattenfall har lagt ut kraftledningsgatan på fem olika basplatser, Öjebyn, Skellefteå, Vindeln, Nordmaling samt Sollefteå. I snitt ska varje basplats "ta hand om" åtta mil.

— Utan tvekan är sträckningen från Stornorrforren mot Nordmaling och vidare ner mot Långsele den allra besvärligaste. Det säger Tord Hägglund, förste linjemästare, som har sin basplats i Nordmaling. Terrängen är kuperad och

mycket bergig på sina håll. Det försvårar men får inte försinka arbetsschemat.

• Fundamenten har påbörjats

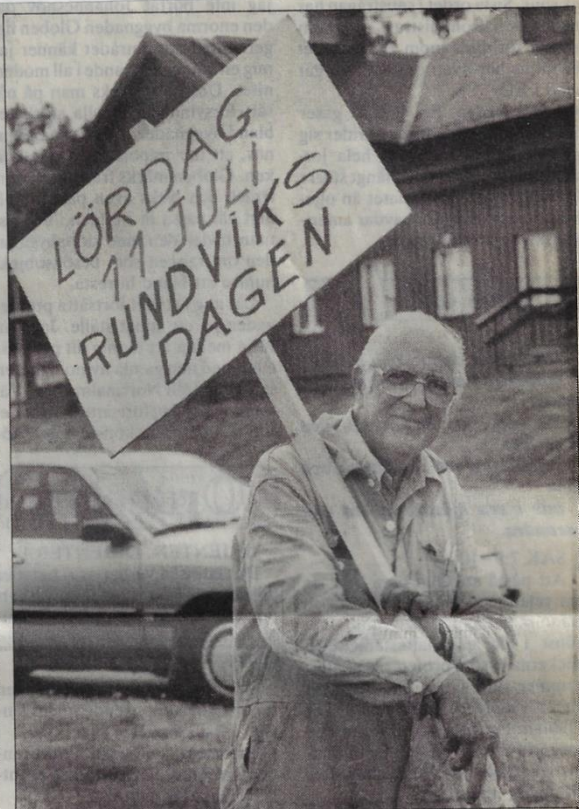
I dagarna har alltså arbetet påbörjats. Det består i första hand i att iordningställa fundamenten för stolparna. Det krävs rejäla fästen. Kraftledningsstolparna väger 6–10 ton beroende på längd. För arbetet har varje basplats 15–20 man till hjälp. Senare, när arbetet intensifieras, kommer ca 250 man att vara i gång efter ledningen. Av dessa är ca 150 fast anställd personal och resterande linjemontörer som varslas efter färdigställandet av Luleälvprojektet och Forsmark. För länets del betyder 1/2-miljardprojektet

• Kalkyl på 500 miljoner

Kraftledningen är alltså kostnadsberäknad till ca 500 miljoner. Trots den svindlande summan är det nog knappast någon som tror att kalkylen håller.

— Vi får utan tvekan räkna med fördyringar, säger chefen för arbetets utförande, Lars-Erik Kassborg, vid Vattenfall i Stockholm. En av fördyringarna kan kanske ligga i den helikopter som kommer att utföra det stora "lyftet", att ställa stolparna på plats. Minst ett 10-tal miljoner kostar maskinen, som hyrs från USA. Exakta summan är inte känd, förhandlingar pågår ännu. Helikoptern ska hyras för drygt en månad, bara några enstaka entreprenörsjobb.

• Ewert Ekman i fullt arbete med att skylta för Rundviksdagen. Ett extra dragpläster utöver hemslojdsförsäljningen är en mc- och veteranbilsparad. 82-07-9

Mc-parad nyhet på Rundviksdagen

RUNDVIK (VK)

Nu målar och monterar "general Ekman" skyltar för glatta livet. På lördag är det åter dags för den numera traditionella Rundviksdagen, nu större än någonsin, med en koncentration av aktörer från sydligaste länsdelen. Den blir också inledningen på hemvändarveckan i Nordmaling.

– Huvuddragen av Rundviksdagen kommer besökarna att känna igen med försäljning av hemslojdsalster, våfflor och tunnbröd. Sängen och musiken har också som vanligt sin givna plats i arrangemanget, berättar Ewert Ekman.

Nytt för i år blir den mc- och veteranbilsparad som kommer att dra fram genom centrala samhället genom deltagande av mc-klubben Silver Wings samt Umeå veteranbilsklubb.

• Intresset ökar

– Jag upplever det som att intresset för vårt arrangemang blir större för varje år men samtidigt

vill vi växa med värdighet, menar Ewert Ekman och syftar då till att bibehålla karaktären av hembyggsdag.

Själv är Ewert Ekman barnfödd rundvikare som tidigt lämnade fosterjorden för ett världsomspännande arbetsfält. Vintertid lever han fortfarande i förskingringen men sedan han i mogen ålder träffat Elsi Forsberg, även hon bosatt i Rundvik, har samhället fått en extra dragningskraft för dem båda.

Somrarna tillbringar de helst i sommarstugan i Storänget och för en aktiv pensionär som Ewert Ekman är arbetet med Rundviksdagen ett kärt besvär.

– Men självklart klarar man inte arrangemanget ensam. Det finns många fler som engagerar sig på samma sätt, säger han och nämner bland andra Berit Joanson, föreståndare för Rundviksgården som på ett naturligt sätt kommer att stå i centrum för arrangemanget.

Rundviksdagen avslutas med en allkristen sångafton i Rundviks kyrka med medverkan av kyrkosångare Erik Ström.

OWE FREDRIKSSON

+

Vår älskade Mor

**Raili
Margareta
Thurdin**

* 23/9 1935 † 7/7 1982

har stilla somnat och lämnat oss i stor sorg och saknad, men i ljus och tacksamt minne bevarad.

Nordmaling den 8 juli 1982

**Nils-Erik
Annelie och Ola
Mikael**

Syskon, övrig släkt och vänner

Slumra gott du kära
Hav tack för allt du gjort
Vi skall i hjärtat bära
Ditt minne rikt och stort
Ödmjukt vill vi viska
Lilla mor, vila i frid
Tack för den tid
Vi dig fått äga

Jordfästningen sker i stillhet.
1982 Tänk på missionen 9/7

Raili Margareta Thurdin, Nordmaling. På regionsjukhuset i Umeå avled under onsdagen fru Raili Margareta Thurdin, Nordmaling. Hon var 46 år och sörjes närmast av två söner, dotter, måg, syskon samt övrig släkt och många vänner.

Hon var född i Uleåborg, Finland, men kom som krigsbarn till Sverige vid sex års ålder. Hon växte upp i Aspeå hos makarna Gottfrid Thurdin. I mitten av 50-talet gifte hon sig och drev tillsammans med maken ett jordbruk i byn innan hon 1976 började på Volvo-Umeverken.

Raili Thurdin var idrottsintresserad och medlem i IFK Rundvik och sysslade helst med terränglöpning och skidåkning. Hon var omtyckt av sina närmaste och sina vänner och blev bland sina arbetskamrater känd som duktig och arbetsvillig trots en sviktande hälsa. Hon avled efter några dagars akut sjukdomstid.

9/7 1982

60 år måndag 12 juli hemmansägare Thorild Landström, Mo, Lögdeå.

60 år söndag 11 juli fru Anna Viktoria Gunnarsson, Mo, Lögdeå.

10/7 1982

Nordmaling

Rundvikstväten

Lyssna på P 3 måndag morgon kl 06.35. Då sänds ett program och från tvätten. Tel. 0930/300

Sommargudstjänst i Sunnansjö

EFS sönd 11/7 kl 14.00 G Ågerstrand, Tore Tafvelin, M Ågerstrand, Gerd Jakobsson. Välkomna

Nordmalings församling

Nordmaling

ÖREDAGEN

Öre byastuga sönd 11 juli kl 12-17

Program: 12.00 Friluftsgudstjänst
13.00 Utställning av hemslöjd, keramik, batik, konst, te alster m m. Allsång och underhållning med Åke Byst dragkamp mellan byarna (herrar och damer), spånhyvel terier, servering, rökt fisk, auktion på gammalt och nytt.

Välkomna
Öre bygdegårdsförening

9/7 1982

• Harry Johansson t v i samspråk med Ture Englund och Ragnar Rönnqvist. Det var nionde gången som pensionärerna bjöds till Storången.

Pensionärsutflykt till Storången

STORÅNGET: För nionde året ordnade under torsdagen makarna Eva och Harry Johansson, Storången, Lögdeå, så att pensionärerna på Strandholmen, Nordmaling, fick göra en sommarutflykt. Resan gick som vanligt till

familjen Johanssons hem i Storången där det bjöds på kaffe med dopp. Kyrkoherde Gunnar Ågerstrand medverkade och ledde även sången. I det vackra vädret blev det hela mycket uppskattat bland de 60-talet pensionärerna.

Trädgårdsfolk i Skåne

NORDMALING: 40-talet medlemmar i Nordmalings trädgårds-sällskap har under en vecka gjort en rundresa i Skåne. Sex dagar har resan varat och under den tiden har de fått tillfälle att beskåda bl a Weibulls fröodling, Sofiero slott, Högestad, ett av Sveriges största jordbruk, Svaneholms slott som numera är museum och Fredriksdals teater där f n Nils Poppe har ett stycke uppsatt. Under en dag besöktes även Danmark. Le-

10/7 1982

ICA LILJEDAHL'S

Falukorv 18:80
SCAN KG
Ord pris 28.25

Grillskiva 33:80
AV KARRÉ KG
Ord pris 44.50

OST GREVÉ 28⁹⁰/_{kg}
I LÖS VIKT
Ord pris 37.90

Gene-bröd 9:90
Ord pris 14:50 pkt

JÄTTE-FRANSKA 9:90
Ord pris 14:35

Ädel margarin PKT 5:50
Ord pris 8:40

Risgryn Uncle Ben 2.25 kg NU 19:90
Ord pris 26:85

GLASS 2 lit NU 9:90
Ord pris 14:45

Persikor KG 11:90
Plommon KG 11:90
Banor KG 7:90

Nyåkersfamiljen som antar utmaning

Liten såg för stora stockar

NYÅKER(VK)

Lars Nygren i Nyåker och hans söner, Torbjörn och Håkan, bygger en såg speciellt för att klara de stora stockarna som sågverk normalt inte klarar av.

— Det här är en mycket spännande satsning, säger Nygren och spekulerar i var de skall hitta marknaden för sitt specialtimmer.

Snickarvirke, bjälklag eller export?

De flesta större sågverken klarar normalt inte av att såga timmer som är större än cirka 40 centimeter i diameter. Dessa rullas åt sidan för att transporteras bort till ett fåtal mindre sågar. Där är det ofta manuella krafter som gör att stockarna blir hanteringsbara.

• Utmaning

Ofta är det den första stocken på träden som är ett problem för de större sågarna, och som får en krokig väg fram till färdig produkt.

Lars Nygren i Nyåker, som under en tioårsperiod under deltid drivit en mindre såg, ser dock dessa stora stockar som en möjlighet och en utmaning. Tillsammans med sina söner Torbjörn och Håkan har han bildat aktiebolaget Nygrens

Såg och Bygg och investerat i en speciell bandsåg som klarar oerhört stora stockar. Här är dimensioner på upp mot en meter inga problem.

• Glesbyggsmedel

— Projektet blev möjligt tack vare glesbyggsmedel, säger Lars när han beskriver hur finanseringen lösts.

Intill den gamla sågen har de under vårvintern byggt upp en sågverksbyggnad på cirka 300 kvadratmeter. Inne i lokalen har de monterat en bandsåg som importerats från England. Sågen kostar cirka 350 000 kronor och med byggnaden är den totala investeringen 700 000 kronor. Av dessa har de beviljats 350 000 kronor i glesbyggsmedel.

— Det gäller att vi på alla sätt försöker hitta arbetstillfällen i vår bygd, säger de och berättar att företaget under vintertid inriktar sig på bygnadsbranschen.

• Sågar det mesta

När VK besöker sågen ligger tre stora buntar med osågat grovt timmer utanför byggnaderna. Inne i lokalen håller grabbarna på att montera upp en stor lastbilslyftkran som skall nyttjas för att lyfta fram de tunga stockarna. Den här gången är det en jättestor stock av ett lärkträd som lyfts fram till sågen.

— Det här skall bli breda tvåtumsbräder åt Hans Jonsson i Orrböle, säger de när Lars kör den moderna sågen genom stocken. Det endast 1,2 millimeter tjocka sågbladet gör att det är mycket lite av stockens material som försvinner i sågskäret. Sågningen börjar överst på stocken och de urkapade brädorna ligger staplade på varandra när Nygren kör det nedersta sågskäret. Snart är brädorna klara och grabbarna lyfter över den färdiga produkten till en vagn.

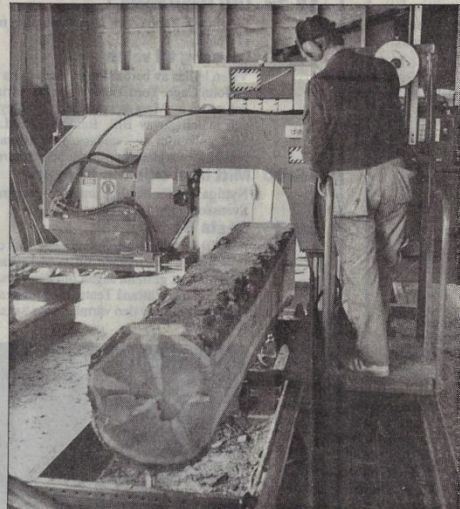
• Osäker på marknad

— Vi vet fortfarande inte riktigt var vi har marknaden för våra produkter, uppger Lars Nygren.

— Vår nisch blir nog att leverera riktigt grovt virke samt speciellsågat virke för golv och snickerier. Det är redan ett par kunder som beställt material för att lägga ett gammaldags trägolv där stockens naturliga form behålls, försätter han och visar hur rotande och topp varvas när golven läggs.

Hur stor kapacitet och hur många arbetstillfällen sågen i Nyåker kommer att ge är för tillfället oklart. Då den gamla sågen fortfarande finns kvar i anslutning till den nya finns teoretiska möjligheter att köra båda sågarna samtidigt, vilket i så fall skulle utgöra arbete för cirka fem man.

ANDERS WIKMAN

• Den nya bandsågen i Nyåker klarar de stora stockarna som sågverken normalt inte klarar. Här är det Lars Nygren som kapar upp ett grovt lärkträd till fint snickarvirke.

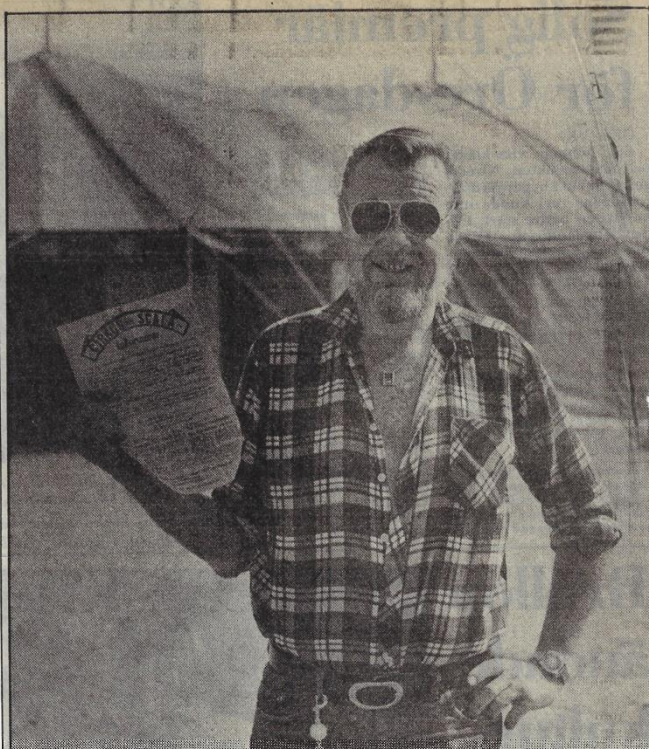

• Vid sågen i Nyåker ligger några stora vältor med grovt tall- och grantimmer.

— Inom de närmaste dagarna kör vi i gång med kapningen, säger fr v Torbjörn, Lars och Håkan Nygren när de ser vilket stort arbete som väntar.

FOTO: ANDERS WIKMAN

12 juli 1982

– Det är rent fördjåkligt. Sådana här flygblad skickar Scala ut på orter som vi besöker, säger Kjell Svensson, cirkusdirektör för Cirkus Europa. Det är där enda chans att få folk på sina föreställningar.

”Bojkotta våra konkurrenter”

CIRKUSFEJD i Västerbotten

Det råder cirkusfejd i länet. Två konkurrerande cirkusar som flyttat omkring i Västerbotten just nu, har råkat i luven på varandra. Den ena Cirkus Scala, uppträder just nu i Skellefteå-trakten och den andra Cirkus Europa, har hunnit till Nordmaling. Vissa orter är gemensamma och det betyder att när Scala kommer är ”cirkusbegäret” redan stillat. För att råda bot på detta skickar Scala i ”informationssyfte” ut flygblad med uppmaningen att publiken ska bojkotta konkurrenten, ”pirateirkusen”. Europa har i sin tur polisanmält det hela.

I bladet uppmanar Scala ortsborna att bojkotta ”pirateirkusen Europa” och beskyller samtidigt sina konkurrenter för att ha endast ett intresse: Att roffa åt sig så mycket pengar som möjligt!

– Oseriösa pirateirkusar har inget här att hämta. I synnerhet som dessa företag har uppmärksammats av djurvårdande myndigheter, skriver man vidare och hänvisar bl a till två tidningsartiklar från november 1980.

I helgen har cirkus Europa uppträtt i Hörnefors och Nordmaling och på båda orterna har flygbladen dykt upp.

• Osanna beskyllningar

– Det är rent för djåkligt. När Scala inte längre kan konkurrera på vanligt sätt tar de till sådana här retoriker. Det är illvilligt förtal och personangrepp som jag har polisanmält. Det säger Kjell Svensson, cirkusdirektör för Europa. Polisanmälningen skedde i Sundsvall.

– Vi är varken pirateirkus eller missköter våra djur, hävdar han och menar att Europa klassar ut Scala när som helst.

– Scala borde inte få kalla sig cirkus utan borde benämnas varit. En cirkus bygger på många olika djur och Scala har bara fyra hästar och några hundar i sin föreställning. Vi däremot har närmare 50-talet djur, däribland både elefanter, zebror och kameler.

Kjell Svensson tycks inte oroa sig allt för mycket över Scalas flygblad:

– Det är publiken som ska avgöra vilken cirkus de ska gå på och vi har då nästan alltid fullt, poängterar han.

• Inte fått kontakt

VK har försökt få kontakt med cirkus Scalas ledning, bl a via Skellefteå-polisen som lämnat tillstånd till företaget. På cirkus Scalas hemortsadress finns inget tillgängligt telefonnummer och under söndagen flyttade cirkusen från Skelleftehamn. VK har således inte kunnat få någon kommentar till Kjell Svenssons mothugg.

NORDMALING

Owe
Fredriksson
0930/100 29

Solig premiär för Öre-dagen

ÖRE (VK)

Sol, sommar, vita kläder och glada ansikten. "Öredagens" debut i bygdegårdsföreningens regi kunde inte ha fått en bättre start. Under hela söndagen strålade solen från en klar sommarhimmel och lockade folk från stora delar av Nordmalings kommun till Öre. Uppskattningsvis besökte 150-400 personer arrangemanget.

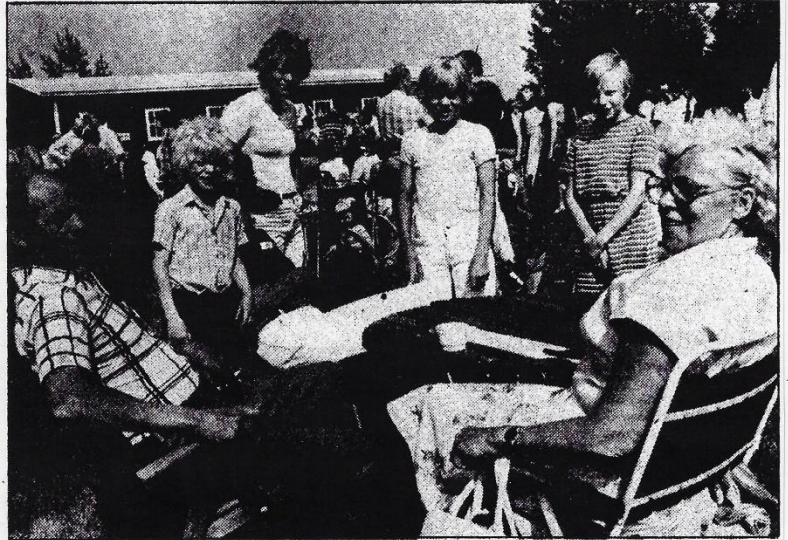
Det här är vad vi hoppades på. Vi visste att folk var intresserade att komma men mycket beror ändå på vädret. Det sa Bo Sundqvist, en av de som höll i trådarna för arrangemanget.

Besökarna hade en härlig dag. Bänkade runt estraden där Öres körledare, Åke Byström, skötte mikrofonen sjöng man med i glada sommarsånger eller gick och tittade

på den gamla spånhyveln som tagits i bruk under dagen för att illustrera flydda tiders takbeläggningar.

Dagens stora händelse - dragkamp - blev en spännande historia. Som slutlig segrare på damsidan stod Öre-laget. Viola Hägglund var ankaret, Inger Tjänström, Evy Gustavsson, Kerstin Larsson och Birgitta Brännlund var övriga deltagare. På herrsidan gick segern till Håknäs. Därmed kan byn ståta med att ha de starkaste dragkamparna i kommunens nordöstra del. I häknäslaget drog Nils-Åke Arvidsson, Hans Lindgren, Mikael Bäckström, Sven Lundberg och Anders Åström.

Övriga arrangemang under dagen var auktionen, som gav närmare 150 utrop, och hemslojdsförsäljningen. Fem slöjdare ställde upp förutom terapialstren från Strömsör. Försäljningen lyckades relativt bra där intresset koncentrerades till de billigare sakerna.

• Öredagen hade all tänkbar tur med vädret. I solen sitter närmast kameran Gulli och Håkan Karlsson, Hörnefors och i bakgrunden Tommy och Barbro Persson, Håknäs med barnen Lars-Göran, Ulrika och Ann-Katrin. Magdalena Sandberg, Uppsala, trivdes också i solen.

12/7 1982

UMEÅ
KUSTLANDET

• Jakob och Karolina Öbergs ättlingar, totalt 140 personer, samlade framför församlingsgården. Signe Sikström, Aspeå, var äldst i gruppen och Sara Nordström, Stockholm, yngst.

Träff med Öbergare

NORDMALING: 140 släktingar efter Jakob och Karolina Öberg, Aspeå, samlades under söndagen till släktträff i Nordmalings församlingsgård. Från Aneby, Småland, i söder till Malå i norr hade barnbarnen med familjer vallfärdat för att träffas och prata minnen. Dagen blev en angenäm stund för alla och den inleddes med en släktkrönika som framfördes av Ragnar Berglund, Lögdeå.

De kom sist i 24-timmarsmetet

HÖRNSJÖ: Femton lag, i huvudsak fyrmanna, ställde upp i Hörnsjö fiskeklubbs Glada laxarna, 24-timmarsmete som pågick från lördagen kl 12 till söndagen samma tid.

24-timmarsmete är i mellersta och södra Sverige en utbredd tävlingsform bland fiskeklubbarna. Intresset är stort och deltagarantalet högt vid tävlingarna.

– Det kan vi inte skryta med, sade en något nedstämd Rolf Backman, ordförande i Glada laxarna. Vi fick färre anmälningar än vi beräknade. Hoppas bara att det blir bättre intresse om det blir anordnat fler tävlingar i samma form.

Sune Jonsson, Tävelsjö, är distriktstävlingsledare för fiskeklubbarna. Han ansåg att Hörnsjö-born tagit ett bra initiativ. – Vi har efterlyst den här tävlingsformen tidigare och det är kul att Glada laxarna gjort slag i saken.

Bland deltagarna var humöret på topp. Gladast var kanske fyra fiskefruar från Gräsmyr, lag 1, som bestod av Karin Konradsson, Inge-Gerd Näslund, Marie Olofsson och Eva-Stina Björneback. De blev visserligen sist men ansåg sig

Under denna intressanta föreläsning fick nu alla som inte redan kände till historien, veta att stamfadern Jakob Öberg var född 1848 och var en mycket betydelsefull person för trakten. Han var religiös och var med i ledningen för Nordmalings baptistförsamling i 22 år. Han var även en av initiativtagarna till Ångermanlands söndagsskoleförbund vid dess start

1876 och drivkraften bakom baptisternas första kyrka i Mo 1883.

Av de tio barn som fostrades i hemmet är alla döda men vid släktträffen under söndagen medverkade barnbarnen och deras familjer. Äldst var Signe Sikström, Aspeå, och yngst Sera Nordström, Stockholm, sju månader. Signe var för övrigt en av drivkrafterna till träffen.

• Sist i 24-timmarsmetet men glada ändå är fr v Karin Konradsson, Inge-Gerd Näslund och Marie Olofsson alla från Gräsmyr. Saknas på bilden gör Eva-Stina Björneback. Andreas Näslund har däremot inget med tävlingen att göra utan hejade bara på mamma och hennes kompisar.

ha kämpat minst lika bra som sina respektive karlar, som blev näst sist.

Fyra fiskar lyckades lag 1 få ovan vattenytan men det hjälpte inte, allra minst mot vinnande la-

get, Sture, Rolf och Per-Arne Johansson samt Rolf Persson, samtliga från Hörnefors. Lag Sture Johansson fick upp 40-talet fiskar som totalt vägde 2790 gram och för detta fick laget dela på 1500 kr.

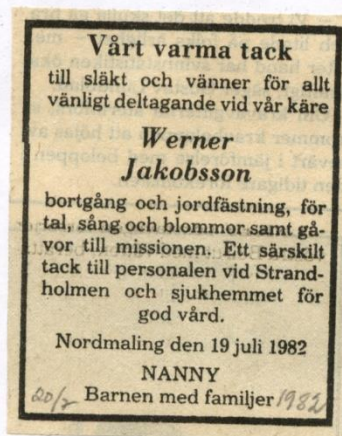
Stölder

NORDMALING: Nordmalingspolisen utreder just nu efter helgen stölder bl a i Rundviks småbåtshamn där någon har stulit ur parkerade bilar. Det försvunna är både verktyg, extraljus och däck. I Häknäs har Jonas Jakobssons motorcykel, en blå Honda 125 CC, ELN 888 också försvunnit under helgen. Den stod uppställd inte långt från E 4 och polisen befarar att någon transporterat bort den med bil. Polisen är tacksam för tips.

60 år tisdag 20 juli G B Lindgren, Levar, Nordmaling, född i Djupsjö och sedan 1958 fastighetsägare i Levar.

19/7 1982
19/7 1982

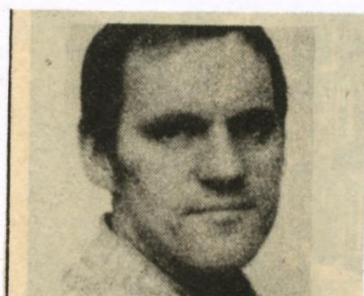
Vårt varma tack
till släkt och vänner för allt
vänligt deltagande vid vår käre
**Werner
Jakobsson**
bortgång och jordfästning, för
tal, sång och blommor samt gå-
vor till missionen. Ett särskilt
tack till personalen vid Strand-
holmen och sjukhemmet för
god vård.

Nordmaling den 19 juli 1982

NANNY

20/7 Barnen med familjer 1982

20/7 1982

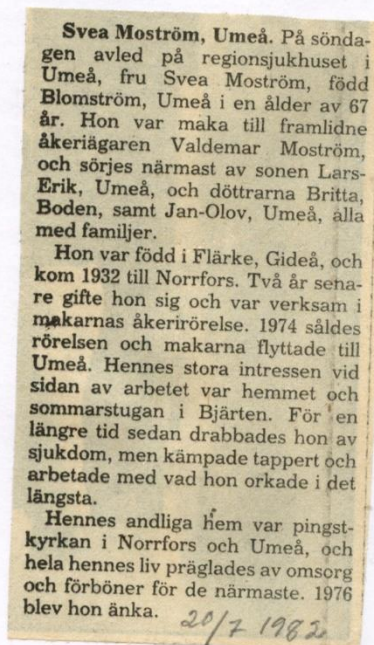

50 år onsdag 21 juli folkskollära-
ren Bengt Gunnarsson, Norrfors.

Han är född i Sänkalden, Härads-
hammar socken i Östergötland. Se-
dan många år är han kyrkligt orga-
niserad i EFS och BV och sitter
även som ledamot i kyrkorådet,
Nordmaling. Han är ordförande i
kds nordmalingsavdelning och re-
presenterar partiet i kommunfull-
mäktige och -styrelse.

Bengt Gunnarsson har numera
tjänst i Norrfors skola men arbetade
1961-1967 vid Karesuando nomad-
skola. Inom lärarfacket är han aktiv
medlem i lokalavdelningen av Sve-
riges lärarförbund. 20/7 1982

20/7 1982

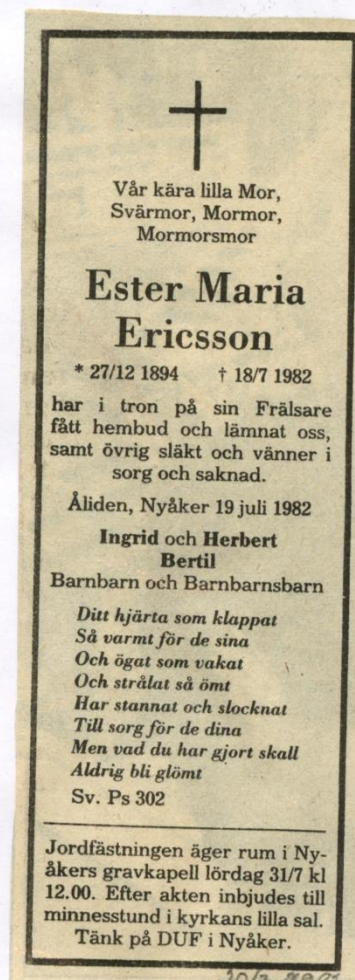

Svea Moström, Umeå. På sönda-
gen avled på regionsjukhuset i
Umeå, fru Svea Moström, född
Blomström, Umeå i en ålder av 67
år. Hon var maka till framlidne
åkerägaren Valdemar Moström,
och sörjes närmast av sonen Lars-
Erik, Umeå, och döttrarna Britta,
Boden, samt Jan-Olov, Umeå, alla
med familjer.

Hon var född i Flärke, Gideå, och
kom 1932 till Norrfors. Två år seña-
re gifte hon sig och var verksam i
makarnas åkerirörelse. 1974 såldes
rörelsen och makarna flyttade till
Umeå. Hennes stora intressen vid
sidan av arbetet var hemmet och
sommartugan i Bjärten. För en
längre tid sedan drabbades hon av
sjukdom, men kämpade tappert och
arbetade med vad hon orkade i det
längsta.

Hennes andliga hem var pingst-
kyrkan i Norrfors och Umeå, och
hela hennes liv präglades av omsorg
och förböner för de närmaste. 1976
blev hon änka. 20/7 1982

20/7 1982

Vår kära lilla Mor,
Svärmor, Mormor,
Mormorsmor

Ester Maria Ericsson

* 27/12 1894 † 18/7 1982

har i tron på sin Frälsare
fått hembud och lämnat oss,
samt övrig släkt och vänner i
sorg och saknad.

Åliden, Nyåker 19 juli 1982

Ingrid och Herbert
Bertil

Barnbarn och Barnbarnsbarn

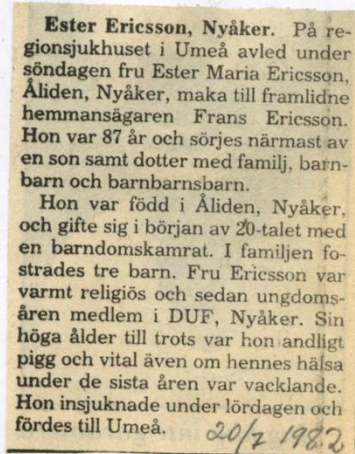
Ditt hjärta som klappat
Så varmt för de sina
Och ögat som vakat
Och strålat så ömt
Har stannat och slocknat
Till sorg för de dina
Men vad du har gjort skall
Aldrig bli glömt

Sv. Ps 302

Jordfästningen äger rum i Ny-
åkers gravkapell lördag 31/7 kl
12.00. Efter akten inbjudes till
minnesstund i kyrkans lilla sal.
Tänk på DUF i Nyåker.

20/7 1982

20/7 1982

Ester Ericsson, Nyåker. På re-
gionsjukhuset i Umeå avled under
söndagen fru Ester Maria Ericsson,
Åliden, Nyåker, maka till framlidne
hemmansägaren Frans Ericsson.
Hon var 87 år och sörjes närmast av
en son samt dotter med familj, barn-
barn och barnbarnsbarn.

Hon var född i Åliden, Nyåker,
och gifte sig i början av 20-talet med
en barndomskamrat. I familjen fo-
strades tre barn. Fru Ericsson var
varmt religiös och sedan ungdoms-
åren medlem i DUF, Nyåker. Sin
høga ålder till trots var hon andligt
pigg och vital även om hennes hälsa
under de sista åren var vacklande.
Hon insjuknade under lördagen och
fördes till Umeå. 20/7 1982

20/7 1982

Hemvändardagar i Nordmaling

VK

Nordmalings marknad med hundra åriga anor

NORDMALING (VK)
Nu börjar det åter dra ihop sig till årets "Hemvändardagar" i Nordmaling. I år liksom i fjol och tidigare är det en lång rad aktiviteter på gång även om den "ekonomiska biten" av arrangemanget medfört vissa nedskärningar. Detta till trots satsar man ändå på att återuppliva en flerhundra-

årig tradition, Nordmalings marknad. Ett arrangemang som började redan på 1600-talet och fortsatte ända in i andra hälften av 1910-talet.

Nordmaling eller Nord om Malingen som samhället fick heta i början var ju länge en ort med stor betydelse för Norrland genom sin hamn. Orten fungerade i många hänseenden som en centralort och härifrån gick sommar- och vinterforarna med

häst till inlandet med allehanda varor. Marknaden kom också att få en mycket stor betydelse eftersom Nordmaling på ett naturligt sätt blev välfärsked.

Marknadsplatsen har troligtvis alltid varit längs det som nu kallas Storgatan och sträcker i sydlig riktning från kyrkan. Så blir det också i år när nu marknaden efter så många år åter upplivas. Från kyrkans uppfart till Stalgatan kommer ständen att vara upplacerade.

Nordmalings marknad blev med åren känd över hela landet. Troligtvis gjorde transportsvårigheterna i landet att den under 1600-talet och större delen av 1700-talet trots allt var begynnelse.

1793 är första gången den nämns i Almanackan. Det var troligtvis först då som den fick en "status" som den sedan behöll fram till 1894 då den nämns för sista gången.

Den som berättar det här är Nils Nordberg i Nordmaling. Han har genom sina gamla almanackor gjort noteringar och följt upp marknadsgångarna och sett hur de har flyttats fram och tillbaka mellan årstiderna.

Första gången den nämns, 1793, är marknaden i juni månad. I 1802 års almanacka visar det sig att den fått ökad status och hålls två gånger, i augusti och december. Det händer sedan i sig fram till 1855. Enda skillnaden är att den ibland är sista helgen i november och ibland i december.

Året därpå, 1866, flyttas den så till att bli en värmarknad och hålls i mars samtidigt som den återgår till att bara vara under en dag.

Vändpunkt
1898 kan alltså ha varit en vändpunkt för marknaden eftersom den övergår från två till en dag. Från 1898 förklarar den sedan en värmarknad fram till 1899 då den återigen byter månad och årstid. Från detta år hålls den i september. 1895 nämns den inte i Svenska Almanackan och av detta kan man nog förstå att Nordmalings marknad börjar bli allt mindre attraktiv. 1919 upphörde den helt.

115 almanackor
Det ovan nämnda kan alltså utläsas i Nils Nordbergs gamla

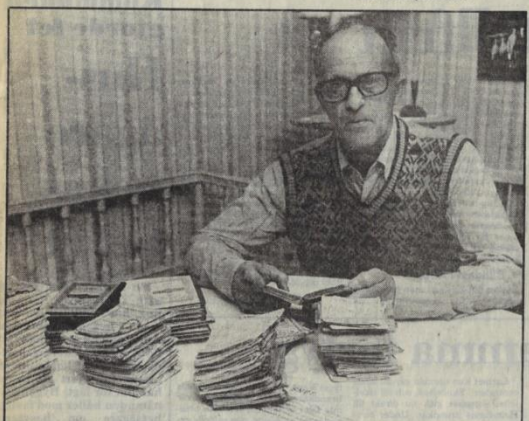

• Nordmalings marknad någon gång på 1890-talet.

almanackor. Totalt har han mer än 115 olika år där den äldsta är redan från 1775. Älsta boken med marknadsgångarna införda är däremot nio år äldre, från 1766.

Vallstugorna i centrum
I centrum för marknaden kommer på ett självklart sätt Vallstugorna vid Storgatan att stå. Dessa gamla byggnader som snart är de enda kvarvarande från "den gamla tiden". Lyckligtvis har dessa fått en beskyddare, ärets marknadsgenerall Karl-Erik Öberg. När han för några år sedan på eget initiativ tog sig an uppgiften att bevara byggnaderna till eftervärlden var det nog många som skakade på sina huvuden.

I dag är de åter i bruk men nu som utställningslokaler. Som sådana kommer de också att användas under marknaden och är väl värda ett besök.

• Mer än 115 almanackor har Nils Nordberg i sin ägo. Den allra äldsta är från 1775 men det är först 1793 som Nordmalings marknad nämns. Om några dagar är det dags att återuppliva traditionen.

FÄRG-TILLBEHÖR
LP-SKIVOR
KASSETTBAND
KOSMETIKA

Nycklar av alla slag tillverkas.

NORDMALINGS FÄRG AB

Storgatan 8
Tel. 0930/100 09

VÅR STOR-REA

fortsätter. Där kan du göra massor av fynd för hela familjen.

Bäcklunds

Nordmaling - tel 102 94

JEANS REA!

BOMULL, MANCHESTER, BLÅ DENIM

Wärningstams

Tel 101 20 NORDMALING

SEMESTER TRIVSEL

Koppla av med en god bok, spel och pussel. Finns i stor sortering.

R.J:s

BOK-, PAPPER- & STOKASHANDEL
Nordmaling Tel. 101 95

ALLT I DÄCK OCH SERVICE

Nymans

DÄCKSERVICE

Hemngatan 11 - Nordmaling
Tel 111 25

Hallå turist!

Välkommen in i den lilla butiken med det stora sortimentet. Vi har konsthantverk från orten i textil, trä och keramik samt många andra ting.

GARN & HEMSLÖJD Englands

Nordmaling tel 0930/106 83

ABU Cardinal Fiskelyckan.

En Cardinal är byggd för att göra ditt fiske roligare, enklare och lite mer spännande.

ABU

Spön • Rullar • Linor
Spinnare • Ög • Flugor
i stor sortering till lägr priser

NÄSLUNDS JÄRN AB

Nordmaling 100 27, 101 33

HEMVÄNDARDAGAR I NORDMALING

17-25 JULI

Ett arrangemang som passar alla

Lördag 17 juli
kl 12.00-18.00 Hemslöjdsmässan Rundviksgården, försäljning av kaffe och väffar.

Söndag 18 juli
kl 09.00 Friluftsgudstjänst i Djupsjö.
kl 10.00-22.00 Gräsmiddagen.
kl 11.00-18.00 "Hem till by" i Djupsjö.
kl 11.00 Hemslöjdsmässan Nordmalings kyrka, lottorna inbjuder till kyrkkaffe.
kl 12.00-18.00 Hemslöjdsmässan i Rundvik fortsätter.
kl 20.00 Musikkoncert i Nordmalings kyrka med Lars Björling.

Tisdag 20 juli
kl 19.00 Kull - i parken Nordmaling. Parkvärd Jan-Erik Sellgren, medverkande bl a Svenska mästaren i e-ogel Niclas Sivalof, "Den sjungande blåttmästaren" Hardy Eriksson med dottrar, Fred Lindgren m fl.

Onsdag 21 juli
kl 15.00 Kommunmesterskap i mete på kajen, Nordmaling.
kl 18.00 Motorsliding, Olofsfors.
kl 18.30 Hemvändardagen på cykel i Olofsfors.
kl 20.00 Kajdans på kajen, Nordmaling, dans för "mogen ungdom" musik: Mats Tommys. (Vid regn: Ragnar Löge, Långnäs).

Torsdag 22 juli
kl 19.00 Hela parken sjunger, kristen kväll med mycket sång och musik.

Freitag 23 juli
kl 13.00 Super Star, avdelning 1, i Olofsfors.
kl 10.00-18.00 Nordmalings Marknad. Ett "nygenomt" arrangemang med anor från 1600-talet.
kl 18.30 Visaför, Järnasklubb, medverkande: Torleif Ögren och Kent Olofsson.
kl 21.00 Baksmiddagen. Musik: Martinez Pigale Musik.

Lördag 24 juli
kl 10.00-15.00 Nordmalings Marknad med bl a Lions loppmarknad.
kl 13.00 Super Star, avdelning 2, i Rundvik.
kl 16.00 Hemvändardagen på cykel i Olofsfors.
kl 18.00 Hemslöjdsmässan vid församlingssgården, Nordmaling.
kl 20.00 Baksmiddagen, Bredvik, musik: Finaco.

Söndag 25 juli
kl 09.00 Friluftsgudstjänst, Flaggberget i Aspel.
kl 11.00 Friluftsgudstjänst, Tattviken, avgång från Rundviks smittoklubb kl 10.30. Rundviks Bakklubb bjuder på båttransport för alla som önskar åka.
kl 11.00 Hemslöjdsmässan Nordmalings kyrka.
kl 13.00 Super Star, avdelning 3, i Nordmaling (Rödkviken).

Dagliga aktiviteter:
Minigolf, Rödkviken.
Mo open i tennis, anmälan vid tennisbanan i Mo.
Vindsurfing, Rödkviken. Surfingbåtar och vädraklar uthyras vid Rödkvikens Camping, tel. 113 50.
Kanotning Öreälven. Kanotuthyrning: Ivar Holmlund, Ålden tel 530 13.
Lax och öringfiske i Lögde-pån Öreälven.
Besök i Hembygds museet. Öppet kl 11.00-18.00.
Hemvändardagsting av ortens korstare i biblioteket.
Baksmiddagen öppettider: Måndag-Lördag kl 11.00-15.00.
Måndag o. torsdag kl 18.00-20.00.

Hemslöjdsmässan i Rundvik 17-18 juli kl 12-18

NORDMALINGS 23-24 juli marknad

VÄLKOMMEN TILL NORDMALING
- där Västerbotten är som trivsammast!

Ett arrangemang i samarbete mellan fritidsnämnden och föreningar i kommunen

Ring eller kom in till oss när det gäller

Annons • Prenumeration • Nyhetstips

Västerbottens Kuriren

LOKALREDAKTIONEN NORDMALING
Kungsvägen 45, Tel. 0930/100 29, 102 95

NORDMALINGS FABRIK- & HANTVERKSFÖRENING

MEMLEMMAR TILL ER TJÄNST

Grundad 1921

Nordmalings Tryckeri Kungsv. 54 - Tel. 0930/100 88	Erikssons Blomsterhandel & Begravningsbyrå Efr.
A Bäckström & Co Motorverkstad Levar - Tel. 0930/100 57	Näslunds Konditori AB Kungsvägen 40 - Tel. 0930/101 05
Nordmalings Eltjänst AB Kyrkogat. 3 - Tel. 0930/101 65	KB Forslunds Bygghuset Levar - Tel. 0930/102 23
Fredriksson & Marklund Cementgjuteri Levar - Tel. 0930/103 33	Salong Eva Postg. 15 Rundviksverken Tel. 0930/301 91
Kembaren Kungsväg. 90 - Tel. 0930/105 22	Gulf Bensinstation Nygatan 3 - Tel. 0930/101 63
Häggströms Skoaffär Kyrkog. 1 - Tel. 0930/104 94	Haeggmans Guldmedaffär Sörg. 6 - Tel. 0930/100 45
Bygg-Tema AB Stalgat. 26 - Tel. 0930/103 87	Nordmalings Konditori Kungsväg. 51 B - Tel. 0930/104 16
Nordbergs Möbel- & Tapetserarverkstad Köpmang. 3 - Tel. 0930/103 97	Åke Karlssons Måleri Fredsgat. 19 - Tel. 0930/106 15
Bilden - Foto Nygat. 7 - Tel. 0930/103 48	Nordmalings Bil o Mekaniska Drottningg. 29 - Tel. 0930/101 74
Svenssons Plåtslageri Box 53 - Tel. 0930/100 69	Thore Nordlunds Elektriska AB P133 Löglösh - Tel. 0930/206 64
Westerins Service Esso Bensinstation E4 - Tel. 0930/100 32	Strömbergs Snickeri Manhemsväg. 3 Rundviksverken Tel. 0930/301 79
Frides Golvservice Ivar Wigdö Ledväg - Tel. 0930/120 21	Målarvärdare Ivan Söderberg Tallg. 7 - Tel. 0930/103 95
Björns Radio o TV Kungsväg. 53 - 0930/102 35	A Wigdövs Elektriska AB Kungsväg. 49 - Tel. 0930/106 22
Öbergs Damfrisering Nygatan 11 - Tel. 0930/101 17	G Ågrens Ur & Optik Storgat. 5 - Tel. 0930/100 67
Golv Sören Kungsväg. 83 - Tel. 0930/108 29	Målarvärdare Bertil Öberg Rundviksverken Tel. 0930/301 48
Sanera Projecting AB Levar - Tel. 0930/110 30	Keramiker Gunnar Hartman Olofsfors, Nordmaling

Medlemsföretag med branschkunskedom kunnighet och ansvar

Hemvårdardagar i Nordmaling

Nu tar de steget fullt ut

Agneta och Leif gör hobbyn till levebröd

LÖDEÅ (VK)

Marknadsdagarna kommer för några hantverkare och hemmaborgare att betyda möjligheter till kontakt med en större och bredare publik. Leif Grundström, Lödeå och hans fru Agneta hör till dem som tar chansen att visa upp sina produkter.

Leif gör olika snickerier och Agneta väver.

Leif Grundström är utbildad byggnadsarbetare som ett totalt hållet på med husbyggen och andra former av byggnadsarbete.

Men någon all sin fritid har han ägnat åt snickerier. I villan där han bor har han inrett en fullständig snickeriverkstad i källarplan och där har han hållit till.

Hans vävstolar har under senare

är blivit till välsökta och efterfrågade vid olika anlämningar.

• Startar eget

Men nu tar han steget fullt ut och startar eget. Tillsammans med fru Agneta tänker han på helldagsgångar till de som tillgärns varit hobby.

Läget på byggmarknaden har i vinster nästan varit "på noll".

— Därför tänker jag satsa på snickerier.

Agneta Grundström väver. Dessutom tar hon hand om firmans administrativa sida med bokföring och annat papperarbete.

— Just nu har vi mer jobb än vad vi hinner med under överskådlig tid framöver. Beställningarna räcker en bra bit in på vintern.

• Skaparglädje

Båda två framhåller värdet av skaparglädje — det må vara när Leif framkommer något i "snickerbox" eller när Agneta komponerar ett snyggt mönster.

— Och så får vi ju jobba tillsammans och vara tillsammans mer än för, säger båda.

Agneta är hemmafru och har börjat väva mer och mer på lediga stunder. Hon har redan varit med i flera utställningar med sina alster.

• Kola

En produkt som Leif hoppas mycket på är en "rastkåja" som han konstruerat. Den är avsedd för silvverksamhets skogsbrukare.

Många brukare säga att de skulle ha haft ett litet "kapp-in" att ta med sig till skogs, säger han.

Med det för ögonen byggde Leif en varmbadad bad 1,8x1,2 meter. Den är lätt att ta med sig på en påsläp eller en skoterledning. Man monterar den på en halvtimme, ut på övervakningsplatsen. Linningen finns bords och bänkar och även fotstolar.

Den här baden kan man kombinera med en soffa, som man kan använda som soffa på sommaren och som raststuga på vintern.

— Därför hoppas jag rätt mycket på den produkten, menar Leif Grundström. Den kommer att premiärvävas under Nordmalings marknadsdagarna.

Den här rastkåjan för självverksamma skogsbrukare hoppas jag mycket på, säger Leif Grundström som efter tio år som byggnadsnäckare nu satsar på eget företag.

• Den här rastkåjan för självverksamma skogsbrukare hoppas jag mycket på, säger Leif Grundström som efter tio år som byggnadsnäckare nu satsar på eget företag.

Hem till Djupsjö

DIJUPSJÖ (VK)

När byn Djupsjö — en av de vackraste i Nordmalings kommun — står för arrangemanget av årets "Hem till byn" i samband med hemvårdardagarna är det kvinnorna som ordnat programmet.

Årsmötet för det kvinnliga Djupsjö Hembygdsförbundet tyckte att man kunde ta på sig det här arrangemanget och så blev det.

Nu har man fått hela byn bakom sig och alla förberedelser är klara.

Runt hela sjön kommer byn att gädda av aktiviteter hela dagen den 18 juli.

Det börjar redan på morgonen upp på Toppsjöberget som har en magnifick utsikt över sjöarna.

• Historia

Det blir det inläggning av årets

— Det har varit kul och gett en fin sammanhållning att jobba inför "Hem till byn", säger fr v Ruth Hermansson, Astrid Högländer, Berit Oskarsson, Anna-Lena Thavelin, Britt-Inger Åberg och Lydia Norgren.

hemvårdardagar. Där blir det guddat, sång och där kommer majoren och byrådsmanen Berit Oskarsson att berätta för om byns historia.

Men sedan är det meningen att besökarna skall ut på vandring i den kuperade jordbruksbyen — hög bebyggelse runt sjön.

Tunnbrödsbakning är en aktivitet. Jenny Kuvonen kommer att visa linberedning. I bönhuset kommer för dagen spinnsöckarna att stanna.

— Vi tänker också låta folk få chansen att göra en kvast på "gamla mulliga vis", berättar Berit Oskarsson, utförande i byns hembygdsförbund.

Gamla bruksföremål skall också ställas ut. Eventuellt tänker man också försöka visa hur man byggde vårdstugor tidigare för geon att ut-

holka stockar som sedan fogades samman.

• Varit kul

Föreläsning blir det också av en hel del hemvävande och hemvävande alster. Den sker på planen intill Rasmårgården. Djupsjö hölls sig med egen restaurang (sag den by som har sådan service?) Där serveras dagen till ära hemvårdardag.

Det här varit jobbigt men kul, tycker Astrid Högländer, en av de som ställt upp i förberedelsearbetet.

— Vi har kommit tillsammans på ett väldigt bra sätt.

Uppslutningen har det inte varit något fel på.

— Nej, den har varit så gott som hundra procent, konstaterar Berit Oskarsson.

• Även gubbarna

Men när det nu blir dags för

"Hem till byn" är det inte enbart kvinnorna som skall jobba.

— Klart att "gubbarna" får ställa upp också, fortsätter Berit.

Ivar Petersson, som bott i byn några år, har gjort en karta där alla aktiviteter finns inritade och den kommer att delas ut till alla besökare så att ingen skall missa något.

Så i Djupsjö väntar man in besök på söndag — förstått ut vad det blir hyfsat.

Lata på att alla i byn håller tummarna för att kvinnorna i hembygdsförbundet som alla får en rivstift med det här evenemanget.

— Men det ska inte vara något fel på att de flesta sagt att de vill fortsätta att jobba för olika aktiviteter i byn även efter söndagens satsning, säger Berit Oskarsson och får instämmande nickar av de övriga i arrangörskommittén.

MARKISER
Finns i 30-färger
PERSIENNER
Vi utför fackmässig monter-
ning
BROR NORRMAN
Skolg 11 — Nordmaling
0930/104 67, 111 90

BÅTAR, MOTORER och CYKLAR
10-20 % rabatt
SE VÅR MONTER UNDER MÅRKADEN
Passa detta tillfälle!!
SANDSTRÖMS SPORT
0930/105 33 - 104 66

Inbjudan till PrisFesten!
Tuff Kassettradio
345:-
X-DUX kassettradio 1720 (1/2 V) och FM. Automatisk inspelning och auto-stop. Kompletterat med 10, 20, 30 och 40 minuters timer.

När det gäller
elinstallationer i stugan kontakta
Nordmalings ELTJÄNST A/B
Firman med kvalitet i service
Kyrykö, 3 tel. 0930/101 85

• **Guld och Silver**
• **Ur**
• **Presenter**
• **Hemslöjd m. m.**
Besök även vårt Marknadsstånd
ERIKSSONS UR GULD & PRESENT
NORDMALING — Tel 0930/101 94

Radio & TV
I SEMESTERTIDER
måla med

Nordmalings Wärdshus
Nygetan 15 (vid busstationen) Tel 0930/112 85
• **Servering**
• **Rumsuthyrning**
• **Fullst. rättigheter**
• **Beställningar — konferenser**

1. **Exponyl N**
2. **Exponyl P.L. -50**
3. **Utomhus Akrylat**
4. **Exponyl Träskydd**
1:a är den gamla välsökta
2:a är svagt gelé
3:a vattenspårar, extra lättstrukna
4:a har funnits länge som träskydd
Vilken som är lämpligast för Ditt jobb, det svarar vi på, för Vi kan mycket om färg.
Be-Ges FÄRG AB
NORDMALING - TEL 104 03, 104 04
(Vid Gull Bensin)

DUSTBUSTER
NYHET
En snabb, uppladdningsbar dammsugare som du hantlar med en hand. Du monterar den på vägen där den sitter i sitt eget uppladdningsaggregat, alltid klar att användas. Den är praktisk, bekväm och mycket effektiv. **195:-**
EXTRAPRIS
Flytplagg från Helly-Hansen. **Välkomna!**

NORDMALING
Pehr-Axel Sundbom
0930/100 29

UTTERSTRÖMS
NORDMALING • TEL 0930 - 107 20

Sätt själv upp lättmonterad Plåttisol hängrännor och stuprör.
PLANNJA TAKPLÅT
i längder upp till 9 m i lager (klippes efter måttbeställning)
Byggvaruhuset
Förändras Glemmestien KB
Nordmaling Tel. 107 80 vx

HEMVÄNDARFYND !!!!
Nordmalings-smykke
av silver med hyttslagg från Olofsfors bruk
EXTRAPRIS!!! PRESENTARTIKLAR
SILVERÖRHÄNGEN 10:-
KOM OCH SE VÅR MARKNADSOD Modell 1884
mitt emot Vallstugorna
Lægsmans Guld
— FJÄRDE GENERATIONEN —
TEL 0930/100 45
STORGATAN 6
NORDMALING

Ö-VIK **E4** **Gulf** **E4** **UMER**
5 mil 5 mil
Öppettider bensinförbrukning: Vard 7-22, lörd 8-22, sönd 9-22 Seda/automat
Lindbergs Bensin & Service AB
Inneh. Dan Olof Lindberg
Tel. 0930/303 54

VÄSTERBOTTENS KURIREN måndagen 19 juli 1982

□ **VÄLKOMNA** alla Ni vid frukostbordet, i hängmattan, på badstranden eller var Ni befinner Er med dagens VK, till vår sommarredaktion som den här veckan befinner sig i Nordmaling, länets sydligaste kustkommun. Kommunen som har allt från vita badstränder vid havet till branta berg och böljande åkermarker. Att på några rader ge en utförlig beskrivning av kommunen är svårt och vi har i stället valt att låta VK:s gamle lokalredaktör i Nordmaling, Herbert Bylund, kásara om kommunen och några profiler han lárt känna. HB som numera själv kan räknas till de välkända profilerna skara efter sina många ár på nordmalingsredaktionen.

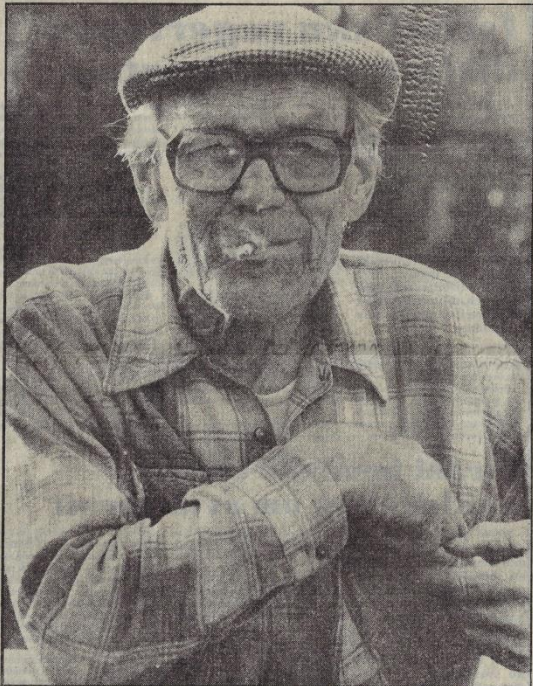
Det ár för övrigt på redaktionen som sommarredaktören och dito fotograf ska hálla till under veckan och här kan det kanske vara på sin plats med en uppmaning till alla gamla och tillfälliga nordmalingsbor.

— Gör som Ni ár vana, kom in på redaktionen med tips så får vi visa hela lánét att visst hánder det mycket och visst finns det en hel del att skriva om.

Sommarhälsningar från
Owe Fredriksson

• Allt från vita badstränder vid havet till böljande åkermarker erbjuds i kommunen. Thord och Kristina Kowralsson med barnen Peter, Mona och Mats tillbringar sina somestrdagar på badstranden vid Ródríken.

• Kalle Ahlstrand ár en pigg 90-áring som gärna tar sig en rök och pratar en stund.

Ångermanländsk profil på trakten norr om Malíngen

Som en "föredtting" och som gammal lokalredaktör för VK i Nordmaling så jag att i första hand säga ett välkommen till de båda representanterna för VK:s sommarredaktion. Det innebär att jag också hálsar er välkomna till Ångermanland.

Rent geografiskt ár námlísen Nordmaling en márdig kommun. En kommun som ligger i både Västerbotten och Ångermanland. Och inte bara till vissa delar utan i sin helhet. Ty hela Nordmaling plus delar av fjórhundra kommuner och Björholmen higger i Ångermanlands lánsskap, men tillhör á andra sidan Västerbottens lán. Det ár en unik förhållande.

Det här märker man redan på själva naturen. Sá skúll de i den sydligaste delen. Här ár vi, exempelvis efter Lágulávastaden, den typiske ångermanländska topografin med låga berg och djupa dálar. Somna fenomen háttar man på andra háll. Exempelvis i Djupásgen, en liten by 15 km från Nordmalings centrum. Där finns förresten den s k Rosmaríngráden med sin servering. Det var här som tysken Schumacher, inte ett förvånda med den tyske VM-málvaktén, en gång raknade med att fá till stánd ett sommarparadis för hitresande tyskar.

En viss láikhet finns väl mellan honom och den tyske VM-málvakten. Han ráckte inte riktigt till och han drog sina färdar — till Spanien. Men byggnaderna och serveringen finns kvar och utgör alltför ett turistmål av klass. Inte minst med hánsen på den ångermanländska naturen.

På vägen till byn passerar man en av nordmalingsbygdens áldre och alljámt fortfarande lefnadsláda. Det ár Baggárdens handel med anor från förra seklet. Innehavaren Herbert Molin, planerar som bást att flytta vissa delar av den gamla handelsstaden till Vallstegen vid Nordmalings hembygdsmúset. Det blir bli en intressant grej.

• Hur blev Nordmaling till?

Fraun verkar konstigt. Men jag ástýrfa dá själva namnet. Láser man Hembygdsboken för Nordmaling-Björholmen så bygges bokens huvudsakförfattare, Tyko Lundqvist, Hárnösand, men född nordmalingsbo, på teorin att själva isen sáder om Áva och som därefter gátt uppåt mellan Västerbotten och Västerbotten, káláde Malíngen. Och i gamla anor háttar man också texter där man láser om folket norr om Malíngen. Men hur uppkom uttrycket Malíngen?

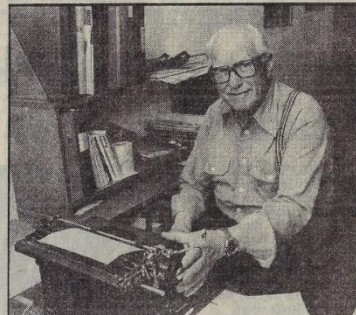

FOTO: OWE FREDRIKSSON

• Här kásarar VK:s förra redaktör i Nordmaling, Herbert Bylund, om den kommun och några av de profiler som han lárt känna under sina ár på nordmalingsredaktionen.

Förklarungen háttar man blónd ánnu när man studerar bygddefóttaren Otto Lundstróms böcker. Otto ár en son av Grundunda och det ár också nordmalingsborna. Det ár bara ca 500 ár sedan Nordmaling skildes från Grundunda.

den enda kraft som man egentligen kände till, byggde kvarnar efter Sólakólen vid gránsen mellan Grundunda och Nordmaling. Hí ákte grusundaborna för att fá sin sádl malen. Trakten kom med andra ord ett kálle. Malíngen och trakten ovanför blev dá med tvível en ord norr om Malíngen eller kort och gott Nordmaling. Det ár mycket som látar för att Otto ár inne på rätt väg.

• Mycket av historia

Att bygden ár gammal finns det många bevis för. Framförallt kyrkoherden Adolf Róde kom att hártlága en hel del gamla bevaringsförlit som gár ner till 1000 ár tillbaka i tiden, exempelvis fjórhuset bara några kilómeter från Nordmalings centrum, efter vägen mot Bredvik. Sevärt i sílra högsta grad.

Sedan var vi de gamla kyrkorna. Nordmalings kyrka byggdes sannolikt omkring 1480 och underförsamlingens Grundunda re-

19 juli 1982

marknader redan på 1000-talet. Marknader láde vär, somna och hátt, ja, även dagarna före jul.

Och en sténuppsát på nytt den här farnas av gammal förelíngsteknik och píppa efter att ha légt i malpása i mer än sex decennier.

• Egen "borgmästare"

Under den s k gamla góda tiden utgjorde Nordmalings centrum en egen liten kommun inom kommunen. Det var alltså municipalsamhälle. Det var det här som personlígen kom drögende háll från Ádolen under andra världskriget. Då láde Nordmaling egen s k borgmästare. De sámsa gode kommar sá lert ihop namn som Kalle Karlsson (Sine-Kalle), Kalle Björklund (Brand-Kalle), och August Janssen, för att ná till några profiler. Magistern och blockaren Svante Oscar Ljungblódt inte att för-glömmas. Havs fö VK:s förra lokalredaktör i Nordmaling.

Det här funnits gótt om original i Nordmaling. Dessvärre ár de flesta ur tiden. Men prata med gamle guldmedlen Holger Håggren och författaren Kalle Ahlstrand i Lóvar. De hátt inte så långt kvar tillde hundra áren men har mycket att berätta om det Nordmaling som farns en gång i tiden. Det blir något för sommarredaktionen folk att "bísa" i. An en gång välkomna till Nordmaling.

HERBERT BYLUND

Sommarredaktionen NORDMALING

På den tiden slog man inte ihop socknarna utan skúdde på dem i stället. Och Grundundens ode beséddes för inte så länge sedan dá man kom att uphá i det stora dykblocket. Tiderna förändras.

Man tillbáka till Otto Lundstróm. Han beskriver hur mörkfúr i tiden, dá vattenkraften var

Mats Löfgren (journalist), och Martin Mattsson (fotograf), drar in på VK:s sommarredaktion i Nordmaling i dag. Sommarredaktionen háller till på VK:s platsredaktion och där finns sommarredaktörerna varje morgon mellan 9-10 den här veckan. Sá har du något på hjärtat ár det bara att titta in. Det ár námlígen på dig det beror om det ska bli några glada sommarrapporter från Nordmaling den här veckan. Kan du inte komma in själv gár det bra att ringa också. 0930/100 29 eller 102 95 gár till redaktionen. Hör av dig — Mats och Martin stár i startgröparna.

FOTO: MARTIN MATTSSON

Marknadsdags igen. . .

63 år sedan sist

Sommarredaktionen
NORDMALING

□ För första gången sedan 1919 öppnar Nordmalings marknad i dag i gen. Förra marknadsepoken blev närmare 300 år lång. Nu hoppas marknadsgeneralen Karl-Erik Öberg att också den nya marknaden ska kunna leva länge.

□ - I år har vi fått ihop ett 80-tal stånd, berättar han, men här finns plats för lika många till!

□ Vem som helst får inte vara med och leka på Nordmalings marknad. Här är bara lokala hantverkare, föreningar och industrier välkomna. Kringresande "marknadsproffs" är portförbjudna.

23/7 1982

SIDAN 7

VÄSTERBOTTENS-KURIREN fredagen 23 juli 1982

7

MARKNALEN med anor från tidigt 1600-tal

I dag öppnar Nordmalings marknad igen efter ett mer än 60-årigt uppehåll. Ett 80-tal marknadstånd och bodar kantar Storgatan och på plats finns hantverkare, affärsmän och industrier från Nordmaling. Marknaden ska alltså vara lokalt präglad. Några kringresande "marknadspuff" gör sig inte besvär. Det har stiftelsen Vallstugorna, som ligger bakom den återupplivade marknaden, bestämt.

Vi håller öppet för alla som bor i Nordmaling och vi försöker få till stånd en hantverks- och kvalitetsmarknad, berättar marknadsråden Karl-Erik Öberg.

Man är såpass glad till stiftelsen för stiftelsen Vallstugorna. Den stiftelsen ska främja konst och hantverk i Nordmaling med omnejd och svarar tillsammans med Nordmalings kommun för marknaden.

• 300-årig tradition

Marknaden är något nytt påfallande. Förra gången den hölls var redan 1622 och sedan var den sista i närmare 200 år, från till 1919. Då hade intresset för marknaden svagat, mycket på grund av ransoneringar.

Enst på plan var köpenheten i Härnösand som fick sitt tillstånd till marknadslagen 1622. Det gällde inte hantverket i Umeå. Stort kråk utbröt om vem som skulle få handla i Nordmaling och det hela slutade med att Umeå och Härnösand fick samma omkommer.

**Sommarredaktionen
NORDMALING**

Marknadsbodarna väste upp längs Storgatan och de kyrktor, eller vallstugor, som fanns vid kyrkan för att ge bönderna från byarna i trakten möjlighet till övernattnings- och kyrkbesök. Förstodades så småningom till fasta butiker. I dag finns bara två av dessa vallstugor kvar. De ägs båda av Karl-Erik Öberg. Här ordnar stiftelsen Vallstugorna numera utställningar av olika slag.

• Åka in på Valten

Begreppet vallen i kyrkvallen och vallstugor har varit länge. När jag var barn hette det att man åkte in på vallen, dvs in till Nordmaling. Samhället kallades så av folk i byarna runt omkring, berättar Karl-Erik Öberg.

I år blir det alltså en marknad för första gången sedan 1919.

Vi har talat i ett par år inom stiftelsen om att öppna marknaden igen, och i år blev det alltså av, säger Karl-Erik Öberg.

• Plats för fler

Vi trodde att vi skulle få ett 50-tal platser utrymda men det kom 80. Och nu har vi plats för fler till nästa år. 100-150 stånd klarar vi alla gånger av.

Hantverkare, försäljare och tillverkare av olika slag är alla välkomna.

Prieten för en ståndplats är 150 kr för tre meter och gäller två dagar. Hur många sådana tre metersständer var och en ligger sig stiftelsen in på. Av pengarna går 50 kronor till annonsering och andra omkostnader. 100 kronor får stiftelsen.

• Ständestärternas stånd

För dem som inte har egen bod eller stånd eller kommer i vagn har stiftelsen ett 20-årigt stånd att hyra ut för en handtagsslag för båda dagarna.

Stånden har "ständestärternas" Gustaf Robertsson gjort, sedan han och jag bestämt hur de skulle se ut. De är monteringsfärdiga och bara att sätta upp, allt för ett förenklat förvaring till nästa marknad. Förklarar marknadsråden Karl-Erik Öberg.

• Tre generationer guldsmeder framför en kopia av den marknadsbod O E Haeggman, först i raden, handlade i för hundra år sedan. Fr v Håger Haeggman, sonen Sven-Olof Haeggman och sonsonen Michael Haeggman.

Guldsmeden O E Haeggman började i en marknadsbod

En som var med redan förra gången Nordmalings marknad var i full gång är guldsmeden Håger Haeggman, 88 år. Han fick lära sig yrket av sin far som startade med en marknadsbod 7 september 1884. Den boden blev en butik och yrket levde kvar inom familjen så nu är man inne på fjärde generationen guldsmeder.

O E Haeggman var gång redan före branden med tillverkning av kaffekedlar och matskedar i silver och silverfärgade föremål. Handlarna alltså, berättar Sven-Olof Haeggman, tredje generationen och den som i dag svarar för butiken i Nordmaling.

I och med branden i Umeå 1888 brände han också sin produktion. Företaget Sven-Olof Haeggman, som startade i slutet av 1890-talet återupplivade nu på marknaden. Hans sonson Sven-Olof har tillsammans med sin son Michael, 23 år, också han guldsmed i butik, bygger en bod på boken.

• Originalskylt

Men skylten är original, den har hängt med från farfars tid, säger Sven-Olof. Original, är också den skyltfulla O E Haeggman hade på bodensken och som Michael nu plockat fram för marknaden.

O E Haeggmans gamla bod blev en anläggning en butik. Den väntade 1906 byggde Håger den butik där Sven-Olof och Michael håller till idag.

Håger Haeggman själv lade av häromåret. "Då tog ögonen slut", berättar Sven-Olof och Michael fortsätter.

Det är ett intressant yrke om välsälda och äldre välsälda, tycker Sven-Olof. Vi på handstyggen måste kunna lite av allting.

Mycket av arbetet är verkstadsarbete med reparationer och dylikt. Men man gör också mycket eget utslagsarbete och även egna Nordmalingsmycken.

De är vär egen produktion. Vi slipar slaggstenar från Olofsförens gamla massugn. Michael och jag, Stenarna blir sen infattade i silver. Så hantverket fortsätter hos oss i alla fall. Annars håller det tyvärr på att dö ut, säger Sven-Olof.

• Betyg inte allt

Det är många unga som undervärnas i guldskäpet. Det är inte så säkert att de bra betyg som krävs för att komma in på skolan hjälper. Hantverkarna måste också finnas, menar han.

Men Michael vill fortsätta med hantverket. Han arbetar just nu med ciselering, dvs att göra tillbehör av speciella små verktyg så ut ett mönster i en silverplåt.

Men från bägge sidor, förklarar han, ett jobb som kräver mycket tålmod.

• Ciselörbeck

Ciseleringen har han fått lära sig av en av de få som fortfarande kan det, en lärare på 70 år. Av honom fick han också det ciselörbeck som krävs. Det värmer man och formar sedan till en form för det som ska bearbetas. I ciselörbecket klämmer man fast arbetsstycket.

Sådan ciselörbeck finns inte färdig. Det har vår farbror jag gick hos bändat till, berättar Michael.

• Inga färdiga verktyg

Några färdiga verktyg finns inte heller längre. Två av dem jag använder var farfar. Han gick samma kurs som jag 1912. Annars får jag köpa armen och själv till till det jag behöver, säger han och visar upp de

analo möjliggörelse verktygen och den lilla hammaren han själv smide.

• Fjärde generationen guldsmed i arbete med ciselering. Michael Haeggman, 23 år, kan dock inte köpa de verktyg han behöver. Ett par kommar ur farfars läda, andra får han tillverka själv.

I dag är sista chansen att träffa reportern Mats Lidgren och fotografen Martin Mattsson på VK-redaktionen i Nordmaling. Tiden är 8-10. Du kan också ringa dit på tel 102 55.

• Inne i en av de två vallstugor som i dag står kvar vid Storgatan har stiftelsen som håller i marknaden ordnat en utställning med foto från de gångna hundra åren. Karl-Erik Öberg, som bor en trappa upp, visar utställningen.

■ DÄNS PÅ KAJEN i Nordmaling, meddelade affischer runt om i sockeln. Måste ses, hälsar sommarredaktionen, och begav sig tillsammans med en visande arton nordmalingsbor till fjärdan.

Här bredde den urvrenska sommarbildens ut sig. Spjånande sol över fjärdans blanka vatten, bådar på plats vid kajen, en liten livad dansbana och på scenen det svenska skådet av allt, ett elektriskt dansband i topptäcksförmärkning. "Let's twist again", sjöng basisten med halva högerhanden i bändiga.

• Dans vid kajen i Nordmaling, till leopardskått dansband, spjånande sol och surrande mygga.

Och visst dansade folk, både gammal och ung, bland björnar och mygga. Nåja, de allra yngsta, de som fick gå in gratis, sprang mest och dansade inte så mycket runt i dansstadiet utan mer här och där.

På backen stod Tryckar-Årvid och mja, det var han som föll i trösklarna för kvällen.

Ar det ingen som ramlar i när ni har era danser här på kajen?

Pop, nog har det hänt några gånger, svarar Tryckar-Årvid, men den här kvällen verkade allt gå bra.

Kajdansen var ett arrangemang av Nordmalings idrottsföreningar. För säkerhets skull hade man några ordningsvakter på plats också.

Men de hade inte skrämt mycket att göra.

Nå, det brukar vara lugnt här, lyfte en av dem, Olov Forsberg, som har gått ordningsvakt i 40 år.

Det är klart att det kan vara några undanomar som är lite överförtrodda, men här är det mycket av hemvändare och de är väl mest äldre folk, menade han.

■ BLAND främskandade marknadsstånd höll Gösta Lundström och Folke Nilsson på att göra i ordning en utställning för Nordmalings handikappkommitté.

Vi vill visa att vi finns till, sa Gösta Lundström. Här kan vi visa upp vår verksamhet och hur vi jobbar lokalt och bakt ideellt.

■ MEN ALLT var inte marknadsförberedelser. Några arbetar också på andra två semester.

■ I Nordmaling bygger ut sin kyrka i Levår.

— Ja, det gäller att bygga en. Man måste ju ha en ledig under den här hörsessättningen vi

• Nu ska vi visa att vi finns, säger Gösta Lundström (t h) och Folke Nilsson medan de sticker upp ett informationsstånd för Nordmalings handikappkommitté.

har för oss, åldstjänsten alltså, tycker Gustaf Gustafsson, byggnadsniskare och med i EPS. Till hjälp i bygget har vi nu, har han berättat Andersson och sin son Bernt Gustafsson.

• Det gäller ju ett litet, förbyggnad alltså, menar Gustaf Gustafsson i EPS och bygger vidare på sin kyrka tillsammans med Bernt Andersson och, upp på taket, Bernt Gustafsson.

• Här står Tryckar-Arvid, Allan Arvidsson, framför sin "riktiga Original Cylinderheidelbergare" med en nytryckt affisch i handen.
- Vi är inte så många kvar i dag som kan alla arbetsmomenten, säger han.

Tryckar-Arvid härskar över kast och pressar

Bakom en oansenlig dörr till källaren i ett av Nordmalings hus döljer sig en sannskyldig djungel av lådor, skåp och papper i alla format och av alla de slag.

Som kronan, eller snarare kronorna, på verket står tre ordentliga tryckpressar och fyller i stort sett allt av vad som är kvar av golvytan.

Herre över denna för den oinvigde något svåröverskådliga samling är Tryckar-Arvid, Allan Arvidsson, ägare till Nordmalings Tryckeri. Och här hittar han som i sin egen ficka.

Tryckeriet drog hans far igång 1924 och själv tog Allan över 1958, i samband med faderns död. Någon brist på jobb behöver han inte lida, Allan Arvidsson:

• Så långt kraften räcker

- Nä, här saknar jag då aldrig arbete. Det får bli så långt kraften räcker, säger han.

- Förr kunde jag arbeta dygnet om nio-tio timmar, men nu får det räcka med åtta timmar i toget.

Offa har han haft ett par, tre anställda och just nu arbetar ett par deltidare av och till i tryckeriet. Att Säfte har dragit igång ett tryckeri till i Nordmaling tar han inte som något större hot.

- Det är en konkurrens på både gott och ont, menar Allan. Och antalet förfrågningar har faktiskt gått upp sen de kom hit.

• Från Haparanda till Tyskland

- Jag har haft beställningar från Haparanda i norr ner till Tyskland i söder. Jag har ju li-

ka omkostnader eftersom jag inte är beroende av några leverantörer. Jag kan ju alla arbetsmomenten själv och vi är inte så många sådana kvar idag, säger han.

Beställningarna han får kommer annars i huvudsak från Nordmalings hantverk, handel och industri, men även från städer som Umeå. Kyrkor och idrottsföreningar finns också bland beställarna.

- Jag tar små upplagor, säger han och pekar på affischer, höften och medlemskort. De stora tryckerierna vill knappast ha så små upplagor.

• Gör sig jobb

- Och här jag inte jobba så gör jag mig, säger han och letar fram ett plakat med "Hästens bön". Den är från när hästförening i Göteborg som gjorde den på 1800-talet.

Till de små upplagor Allan Arvidsson trycker räcker den utrustning som finns i tryckeriet bra, menar han. Affischer till en dans ligger just nu i den största pressen - "Om riktig Original Cylinderheidelbergare", säger han stolt. In till den när en offseppres.

• - Här saknar jag då aldrig arbete. Det är bara att arbeta så långt kraften räcker, säger Allan Arvidsson, här i dörren till sitt tryckeri som har funnits i Nordmaling sedan 1924 då Allans far drog igång det.

• Cylinderheidelbergare

Till "cylinderheidelbergaren" sätter Allan själv allting, för hand med blytyper. Typerna letar han fram ur rätt låda, eller kast som de kallas, och sätter upp i rader i en sätthake. Rederna för han sedan över på en platta som kallas sätsepp och från den flyttas hela blocket med typer till en järnram som går in i pressen.

- Jag har kvar alla gamla typer min far använde, men jag har ju fått förnya förslaget eftersom. Man måste hänga med!

• Skär till specialtyper

- Och är det någon som vill ha speciella typer så skär jag ut det de vill ha i en särskild sorts platta, förklarar han och visar

på några snirkliga bokstäver på en affisch.

Offseppresen använder han inga typer till. Den trycker med plåtar från filmer som tas av det som ska tryckas. Filmerna görs på annat håll, men "vinst" han der det att jag ritat upp hur affischen ska se ut och sen fotograferar av det", säger han med en liten leksak ansträkt ögon.

• Har allt i huvudet

Någon särskild förmåga som ritat upp hur det han trycker ska se ut finns inte hos Tryckar-Arvid.

Nä, allting är egna "kombinationer", jag har det i huvudet och sitter inte som lay-out-mannen och ritat ut det bord. Jag säger ut det direkt. För min gjorde likadant.

• Sju gånger sjumila

Men Tryckar-Arvid Allan Arvidsson har inte bara agnat sig åt att trycka. Han har också jobbat som gymnastik- och idrottsledare och själv varit aktiv idrottare:

- Jag har åkt sjumila sju gånger och Båveröppet tio gånger. Ett Vasalopp har jag också avverkat. Det var 1957 och då kom jag nästan på 2 000-plats.

- Och när jag kom där på upploppet och tyckte att här är man väl rätt ensam nu så vart jag intervjuad av VK:s Anders Astrom vid målet.

Berättar Allan Arvidsson och återvänder in i sin labrint av kast och pressar.

Fem tomsa och övergivna segelbåtar och några motorbåtar, tomsa också de, är allt som ligger och guppar i vinden vid kajen i Nordmaling. Några solande sommarsegelare syns inte till. Allt är tyst så när som på en höglöst krutande skrämtas och några lya vågors kluckande.

• Tum och tyst ligger luunen i Nordmaling, men så är det heller inte i första hand hit båtturisterna kommer. De blir kvar ute vid Järnasklubb och Rundvik.

Men det visar sig vid närmare kontroll vara helt i sin ordning. Hit in till Nordmaling, längst in i Nordmalingsgården, kommer normalt inte så många båtturister. De flesta turisterna stannar längre ut, ute vid Järnasklubb och Rundvik. Där finns småbåts-hamnarna.

• Kallt i vattnet, men bra camping och bra vägar tycker fr Alfred Grudt, Hermann Laubert och Josef Laubert, tre tyska motorcykelentusiaster från Tirschenreuth i Bayern.

Men alla turister åker inte båt. Utmärkt färdens innersta strand stryker Edan förbi, med en aldrig sinande ström av bilar och motorcyklar. Motorbåtarna drar över fjärdan, trots motvinden utifrån havet.

Men alla susar inte förbi. En och annan stannar faktiskt till, letar sig av stora landsvägen och söker sig in till Nordmaling och Rödkvins camping nere vid vattnet.

På campingen finner VK:s sommarredaktion tre tyska motorcykelentusiaster, Hermann, Josef och Alfred. De har sovit en natt på Rödkvins och blir kanske kvar en natt till.

- För den är bra, den här campingplatsen, särskilt de sanitära anordningarna, säger de med tysk grundlighet.

- Duschar och sådant är tiptop och inte är det dyrt heller, tycker Hermann.

De kommer från den lilla staden Tirschenreuth i Bayern och har varit på väg i tre veckor. Färdmålet var Nordkap. Vägen dit gick längs norska kusten och sen har de tagit en vända in i Finland innan de styrde kosan söderut igen.

- På Nordkap var det dåligt väder. Kallt och mycket regn. Och i Finland var vi helt ansatta av myg, gruffar de.

- Men här är det fint. De svenska vägarna är bättre än de i Norge och folk kör rätt försiktigt, även om trafiken är ganska tät.

Men badplatsen vid campingen har de inte testat ordentligt.

- Jag var i till knäna, men sen blev det för kallt, tycker Josef, Hermanns kusin.

• Om inte badet drar kan man alltid spela tennis på brandkårens utomhusbana. Fr Renny Westermark, 10, Joakim Hallin, 9, Joakim Westermark, 12, och Markus Öberg, 9.

Några som däremot badar och o m tycker att det är ganska varmt i vattnet är de fyra tennisspelande unga gentlemän sommarredaktionen finner vid brandkårens tennisbana.

- Nu blir det final, och jag vinner! höjtar Markus Öberg, tio år, men han får snart svar på tal av sin motspelare Joakim Hallin, också han tio år.

Entusiastisk publikt bildar Renny Westermark, tio år, och kusinen Joakim Westermark, tolv år. De fyra brukar spela tennis när de inte är och badar och på brandkårens utomhusbana är det frist fram.

Sommarredaktionen håller till på VK:s platsredaktion och där finns sommarredaktörerna Mats Löfgren (journalist) och Martin Mattsson (fotograf) varje morgon mellan 9-10. Hör av dig till oss! Kan du inte komma in själv går det bra att ringa, tel: 0930/100 29 eller 102 85.

VÄSTERBOTTENS-KURIREN onsdagen 21 juli 1982

7

• Här repeterar Margaretha Sundström och Brage Edström från Nordmalings storbånd ett andante av Mozart inför lördagens konsert med gitarr, piano och flöjt i Nordmalings kyrka.

Mozart och Ellington samsas i kyrkan

Margaretha med flöjten på hembygdsgården är med i Nordmalings storbånd. Ledare för det är organisten i Nordmalings kyrka, Brage Edström. Storbåndet är på sommarlov, spritt över Europa, men Brage och Margaretha ska spela nu på lördag kväll i kyrkan. När VK:s sommarredaktion träffar dem repeterar de just ett andante för flöjt och piano av Mozart i församlingshemmets stora sal.

Vid den konserten ljuds också på gitarrmusik med John Rönngren från Nordmaling och Henry Nilsson från Tärnaby.

Margaretha Sundström ska spela Carl Nielsen. Däremot läter, Nervöst, tycker hon.

Storbandsjazz och kyrkmusik, hur går det ihop?

• Lirade Parker i Ö-vik

Ja, jag har spelat blåsinstrument sen ungdomen, berättar Brage Edström. Vi hade några småband i Övik, lärde Charlie Parker och Coleman Hawkins. Men så skulle man ju ha en riktig musikutbildning också och jag hamnade i kyrkmusiken. Den tog överhuvudtaget och jag lade av med det andra.

I Nordmaling har han varit sedan 1968. Här ville han sätta på något som kunde fylla ungdomarna och via smågrupper av musikerlever i skolan, där han också undervisar, vänta storbåndet så småningom fram. Nu har det funnits i ett par-tre år.

Men tyvärr är det väldigt dåligt med blåsinstrument i skolan. Trumpet, trombon och saxofon får vänta för en del flöjt.

Hans tankar med storbåndet var att få dem som spelar i skolan att fortsätta spela också senare. Och det har han lyckats med. Varje lördag kommer gamla elever i församlingen hem till Nordmaling för storbandsrepeteringar.

Är man också konsertist, är det till sammans med kyrkan.

Alla musikbegäret drar fullt här, det är mycket uppskattat, säger han.

• Något att längta fram till

Men annars är vår uppgift inte att ge konsert. Vi spelar för oss själva och lördagsaftnarna är verkligen något att längta fram till.

På storbandsrepeteringar står traditionell storbandsjazz. En favorit är Duke Ellington. Brage själv skulle gärna spela en del modernare stycken dessutom, men menar att med storbandsmedlemmarnas varierande åsikter blir det ofta för svårt.

Annars klasser har sig själv som musikaliskt alltime och det gör också Margaretha.

Sommarredaktionen NORDMALING

Sommarredaktionen håller till på VK:s platseredaktion och där finns sommarredaktörerna Mats Lofgren (journalist) och Martin Mattsson (fotograf) varje morgon mellan 8-10. Hör av dig till oss! Kan du inte komma in själv går det bra att ringa, tel. 0930 100 29 eller 102 35.

Lockande flöjttoner i hembygdsgården

Genom den öppna dörren till Nordmalings hembygds-gård svavar några milda flöjttoner. Innanför dörren sitter sommarlovsjobbande Margaretha Sundström och övar flöjtspel. När det inte är några besökare som vill ha guidning runt i gården passar hon på att plocka fram flöjten. Kanske kan den locka in en och annan förbipasserande.

– Inland är det inte en människa som kommer hit, särskilt inte om det är fint väder, säger hon. Men det är fler och fler nu för var dag under hemvändarveckan.

– Annars kan jag sitta här helt allena. Men det gör inte så mycket, jag är en sådan där som kan sitta för mig själv, dag (sen, stickor, spelat och gör marknadskravaller som hembygdsföreningen ska sälja på marknadens helgen).

• Mest turister

Så tror tycker Margaretha inte att det blir på hembygdsgården. När det sedan kommer några besökare följer hon med dem runt och svarar på frågor. De flesta som kommer är turister.

– Inland är det en och annan från bygden, men det är nog mest om de

har främlingar från södra Sverige.

• Svåra tyskar

Bland turisterna dominerar tyskar och engelsmän eller amerikaner. Då blir det att plocka fram översättningen.

– Men tyskarna är svåra. De pratar så fort och det är inte alla som när man sitter i skolan och lyssnar på musik.

Amerikanerna har ofta någon svensk med sig, men även om de inte har det är de lättare att förstå än tyskarna, tycker Margaretha.

Fler Nordmalingsbor vill ben se på museet.

• Behöver reklam

– Det är många i Nordmaling som inte vet om att det finns ett museum här. Det behöver lite reklam, det har stället.

I hembygdsgården har hembygdsföreningen samlat shop bruksföremål från trakten. Det mesta är sålver från olika bönder.

• Favoritbarnvagn

Huset är ärent som en gård i bruk, med kök, flurum osv. En av Margarethas favoritsaker är en gammal barnvagn, en hög så på stora hjul, ordentliga fjädrar och en

• Hembygdsgården behöver lite reklam, tycker Margaretha Sundström. Alldeles för få nordmalingsbor hittar hit.

stor korg med utsläp handtag.

– Den tycker jag faktiskt är ganska läcker, säger hon uppskattande. Jag tror att den är från början av 1900-talet, det säger folk som haft sådana här själva.

Det är andra sommarerna Margaretha arbetar på museet.

• Annorlunda sommarjobb

Jag gick hit och frågade om jag fick jobba här. Tyckte att det verkade

de annorlunda, berättar hon och berkar rätt nöjd med sitt sommarjobb.

Huset som hembygdsgården ligger i är en del av den gamla prästgården vid kyrkan i Nordmaling. I ett annat av husen blickar kyrkan till med sin junior- och miniovervakning och i församlingsgården, där gamla prästgården brukar det också vara mycket på gång. Den är Nordmalings enda samhälle och den brukar bli kommunens föna.

• Den här gamla barnvagnen tycker jag faktiskt är ganska läcker, säger Margaretha Sundström, sommarlovsjobbande värdinna på hembygdsgården.

• Elisabeth Hammarstedt, Benny Andersen, Margit Andersen, Tage Hansen och följande i h. Åke Olsson ser sig omkring bland hembygdsgårdens sockerdräktar.

En nordmalingsbo som hittar till hembygdsgården är i alla fall Åke Olsson. Huvudträn för sommarredaktionen i färd med att guida besökande väner runt sockerdräktar och minnreklam. Benny och Margit Andersens kommer från Danmark. De tycker att de svenska gamla trällagen är fascinerande skapelser. Skogen och älvarna står också till kurs.

Bland de besökande vännerna finns också Tage Hansen och Elisabeth Hammarstedt från Åvesta. Att visa danskarna några säger är ett måste, tycker Elisabeth Hammarstedt som varit i Nordmaling förr. Åke Olsson lovar ett försöka hitta en älg och Tage Hansen har för sikor och skall lagra med sig en kikare.

Men alla är inte sommarlov i Nordmaling. Strax nedanför hembygdsgården, nära på Kungälvägen, är Lars-Ove Edm och Torbjörn Jonsson i full fart med hammare och spik. Här sker en skylt med inskriften Nordmalings bildelar upp på postens gamla väg.

Lars-Ove jobbar på verkstan i Hørnefors men fick stuta när den slog igen. Viksammans med Torbjörn har han nu dragit igång bildelform som är ett första steg mot den bildskulptur de vill starta.

För Lars-Ove blir det här ett sätt att få stanna kvar i hemtrakten.

– Annars hade jag inte haft mycket att välja på. Och stanna kvar vill jag givetvis, säger han.

Att firman och den planerade bildskulpturen kommer att bli bra vetar han inte ett ögonbryn på.

Ju samma idén blir, dess bättre blir det för en bildskulptur. För oss är konjunkturerna omvända. Nu vill folk ha själva, säger han. När skulptur väl kommer igång

räknar de två med att kunna anställa tre-fyra man också. Åke Olsson väntar nu på besked från polisen i Umeå.

Det tillståndet behöver vi för att lånstreken ska få vara auktorisation, men polisen i Umeå är inte till på sig, protesterar Torbjörn. Däremot har Nordmalings kommun skött sig väldigt fint.

Lokalen är bra tycker de. Enda problemet är postens gamla lucka för brev och korbönd. I den stoppar folk förtärande post som Lars-Ove och Torbjörn plockar ut från insidan och lägger över i den nya gula lådan som står mitt framför den gamla väggen.

Lite längre bort i det brusande getvärdet på Kungälvägen står en gammal redskapshus uppgitt vid trottoaren. I den sitter Camilla Bäckman och Eva Bylund och säljer lotter för Nordmalings IF. Lot-

pengarna går till handbollen och där är både tjejerna med.

Sälja lotter är idrottsföreningen är kul, tycker båda två.

Jag får heller inte jobba med något annat, är glökskörvan för min arm, säger Eva. Men lotterna är inget man behöver lytta.

För bättre bjudningar är det inte. Hon har just gått ut gymnasiet och ska söka jobb.

Jag tar vald som helst, bara jag får vara kvar här i Nordmaling, säger hon.

Kvar i Nordmaling vill Camilla också bli. Men hon har inte kvar i skolan, ett år till alltså.

Det är så fint här, säger båda två, så lugnt och skönt. Här finns kompisarna och sammanhållningen är fin.

– Umeå är ju helt snallast, hävdar Eva, så stort, sterilt och tråkigt!

• – In stämorna iderna blir, dess bättre blir det för en bildskulptur. För oss är konjunkturerna omvända. Nu vill folk ha själva, säger han. När skulptur väl kommer igång

• – Umeå är helt snallast, säger Eva Bylund (i h) som tillsammans med Camilla Bäckman säljer lotter för Nordmalings IF. Kvar i Nordmaling vill de bli, bägge två.

• **Två skyttekungar.** Per-Erik Nyberg och Erik Eklund spelar båda med i IFK Rundvik, laget som gjort flest mål i serien trots en delad fjärdeplats. Under till höger tränaren Sven-Erik Johansson som gläds åt sina två bollfantomer.

Snart börjar allvaret

Här är två som vet var målet är beläget...

RUNDEVIK (VK)

Nu är det slut på våra fotbollsgrabbar. På lördag börjar allvaret. Serierna drar igång efter sommaruppehållet med förhoppningsvis vältränade och målfarliga spelare. VK har träffat två målfarliga skyttar, Per-Erik Nyberg och Erik Eklund, som båda spelar i IFK Rundvik.

Att de är målsugna märks i tabellerna. Per-Erik leder ligan medan Erik är trea. Laget har gjort flest mål i hela södra femman trots att det är fyra lag före i tabellen.

Inför seriestarten har laget bl a värmt upp sig med att möta Norrfors. Några minuter före avspark fick VK en pratstund med grabbarna. Per-Erik Nyberg, 24 år, spelar center och har varit med i laget sedan 1973. Innan sommaruppehållet gjorde han 13 mål vilket är fyra mer

än andremannen i ligan, Per Blomberg och Tommy Persson, båda Hörnefors IF. De gjorde vardera nio.

– Jag har gjort många "på huvudet" i år. Jag tar alla chanser som kommer och just dessa kan ju ibland vara svåra för motståndarna att täcka upp, berättar Per-Erik utan att det låter skrytsamt. Han säger också att han lyckats bra med vänsterfoten i år, trots att han är högerfotad.

Till yrket är Per-Erik målare. Har det något samband med att han gör så många mål?

– Nej, det beror nog snarare på att jag skjuter så fort jag kommer åt, säger han leende.

• Veteran

Erik Eklund är veteran i laget. Han är 41 år och har spelat fotboll i Rundvik under 25 av dessa. Minst ett 10-tal gånger har han vunnit skytteligan. Han spelar på mittfältet och har gjort åtta mål hittills. Delar därmed tredjeplassen med Roland

Samuelsson, Hörnefors IF.

– Vi är helt enkelt målfarliga. Det är något som man föds till, är hans enkla förklaring till framgångarna.

Han har levererat många målgivande passningar till Per-Erik och har fin blick för spelet.

Per-Erik och Erik får som sig bör rosor av sin tränare, Sven-Erik Johansson.

– Erik Eklund har stor rutin. Han är en tillgång eftersom han har bra uppfattningsförmåga och kan fördela bollarna. Under sin tid som "spjutspets" hade han däremot svårt när han blev punktmarkerad.

– Per-Erik är värdefull över hela plan. Det han inte har i teknik kompenserar han med sin löpstyrka. Han har en stor "målpärla" och skjuter när han kommer åt.

Så var det då dags för träningsmatchen mot Norrfors. Egentligen skulle det ha varit Björklövens ishockeylag men dom backade ur. Vem som vann? Det gjorde IFK Rundvik med 10–1.

OWE FREDRIKSSON

Bortförklaringarnas afton

Onsdagens stora evenemang under Nordmalings hemvårdagar var det mästarekap i kajmete som i hård pålandsvind avgjordes i två omgångar om vardera 50 minuter. Totalt 128 fiskare provade lyckan på kajen och bryggan. Vann totalt gjorde Patrik Björklund, 13 år, med ett rejält antal småabborrar om tillsammans 822 gram.

På det blev han nordmalingsmästare i kajmete 1982 för övrigt för andra gången. Tvåa kom Stefan Jonsson med 546 gram.

Det var monder året i rad som Nordmalings sjöscouter, en av SSF:s kårer, arrangerade detta mästarekap.

Mask och spö höll scouterna också med, för dem som inte hade tagit med sig egen utrustning.

Det här är inget för profiffiskare, förklarade Berit Vedin, kårordförande i Nordmaling. Det är tänkt för hela familjen.

Och familjer fanns det på plats längs kajen och piren. Här satt Kjell Nilsson med barnen Carola Holmlund och Christoffer Nilsson, 11 respektive 8 år. Alla tre var här för första gången. Men några napp fick de inte.

• Alldeles för propigt

Det är alldeles för propigt för att det ska nappa, tyckte Kjell där han låg bekvämligt utsträckt på kajkanten.

Christoffer tyckte att det blev lite väl kallt i den kraliga vinden.

Här inte de här 50 minuter gått snart, här fryser man ju i hjält!

Inte heller Gösta Lundström med sonen Johan, 5 år, fick något napp.

Johan brukar fiska med häv ute vid stugan. Då får han napp, berättade Gösta som sedan vecklade in sig i fiskelekiska funderingar.

• Fel vind

Det är fel vind i dag. Den ska vara sydväst. Och jag har fel bete på, borde ha tagit halvhjält, surdeg med mycket jäst i stället, sa Gösta.

Trekrok är vad man skulle ha, en med mask, en med feta fluglarver, och en med surdeg. Då får de väja. Men i dag går det ändå inte alls, inte i den här vinden!

Bambuspö tyckte han också skulle ha varit bättre.

Med glasfiberspö får man inte den rätta känslan, gruffar han och visar upp sitt

Fel vind. Den borde ha varit sydväst. Och jag borde ha tagit trekrok, surdeg och bambuspö i stället. Då skulle det ha gått bättre, trodde Gösta Lundström med sonen Johan.

Sommarredaktionen NORDMALING

glasfiberspö.

• Veteran utan fisk

Barnen, de som lade beslag på de allra bästa platserna på vinslistan, övergav snart kajen och drog ut på piren. Där klungade de ihop

så mellan båtarna och drog upp firre efter firre. Dit drog sig också en mästarekapsvetan, Erling Eriksson från Nordanbäck. Hon brukar komma in och fiska varje år och fick i fjol fridsnämndens kringla i pris. Men i år blev det ingenting.

Inte ett napp. Vattnet är för grumligt.

En turist var också med och provade lyckan. Det var Fred Pohlund från Berlin, med sin familj i Nordmaling för andra gången på fem år.

Fantastiskt här, tyckte han. Havet, luften, allt!

Länge ut vid kusten har han fått en del fisk, men här inne vid kajen slog det slint.

• Ingen ramlade i

Sjöscoutkåren var nöjd med årets mästarekap. Inga olyckor hände heller, trots att krokarna slängde i luften och trots närheten till kajkanten och det sex-åttio-me-

Dåligt med fiskelycken var det för fr v Carola Holmlund, Christoffer Nilsson och Kjell Nilsson. Alldeles för propigt vatten, ville pappa Kjell skylla på.

ter djupa vattnet.

Egentligen är det ett under att ingen ramlar i spä!

tyckte Berit Vedin. Det har inte hänt någon gång under de här åren.

Dagar som engagerar alla

Att starta hemvårdagarerna en vecka under semestern varje sommar var en idé som drök upp i fridsnämnden 1972.

Vi vill erbjuda dem som återvänder till sina hemtrakter något program under en vecka.

Men även om fridsnämnden finns med i bilden och stöttar och puffar på så måste jag säga att hemvårdagarerna och markanden i helgen är ett arrangemang i samarbete mellan alla som bor i Nordmaling och inte bara mellan föreningar och fridsnämnd, säger Gösta Norberg i kommunens fridsnämnd.

Nordmalings kommun stöttar arrangemangen med pengar och hjälp som högläsningslängor, affischer, tryckning och annonsering. Men de egentliga arrangemangen är Nordmalings föreningar.

Nordmalings kommun stöttar arrangemangen med pengar och hjälp som högläsningslängor, affischer, tryckning och annonsering. Men de egentliga arrangemangen är Nordmalings föreningar.

Nordmalings kommun stöttar arrangemangen med pengar och hjälp som högläsningslängor, affischer, tryckning och annonsering. Men de egentliga arrangemangen är Nordmalings föreningar.

Nordmalings kommun stöttar arrangemangen med pengar och hjälp som högläsningslängor, affischer, tryckning och annonsering. Men de egentliga arrangemangen är Nordmalings föreningar.

Nordmalings kommun stöttar arrangemangen med pengar och hjälp som högläsningslängor, affischer, tryckning och annonsering. Men de egentliga arrangemangen är Nordmalings föreningar.

Nordmalings kommun stöttar arrangemangen med pengar och hjälp som högläsningslängor, affischer, tryckning och annonsering. Men de egentliga arrangemangen är Nordmalings föreningar.

Att många av dem som vandrar runt Nordmaling verkligen är hemvårdare tycker Gösta Norberg inte minst på affärernas omsättning. Under den här veckan ska den till minst samma siffror som under julveckan.

Men även om fridsnämnden finns med i bilden och stöttar och puffar på så måste jag säga att hemvårdagarerna och markanden i helgen är ett arrangemang i samarbete mellan alla som bor i Nordmaling och inte bara mellan föreningar och fridsnämnd, säger Gösta Norberg i kommunens fridsnämnd.

Nordmalings kommun stöttar arrangemangen med pengar och hjälp som högläsningslängor, affischer, tryckning och annonsering. Men de egentliga arrangemangen är Nordmalings föreningar.

Nordmalings kommun stöttar arrangemangen med pengar och hjälp som högläsningslängor, affischer, tryckning och annonsering. Men de egentliga arrangemangen är Nordmalings föreningar.

Nordmalings kommun stöttar arrangemangen med pengar och hjälp som högläsningslängor, affischer, tryckning och annonsering. Men de egentliga arrangemangen är Nordmalings föreningar.

Nordmalings kommun stöttar arrangemangen med pengar och hjälp som högläsningslängor, affischer, tryckning och annonsering. Men de egentliga arrangemangen är Nordmalings föreningar.

Nordmalings kommun stöttar arrangemangen med pengar och hjälp som högläsningslängor, affischer, tryckning och annonsering. Men de egentliga arrangemangen är Nordmalings föreningar.

Nordmalings kommun stöttar arrangemangen med pengar och hjälp som högläsningslängor, affischer, tryckning och annonsering. Men de egentliga arrangemangen är Nordmalings föreningar.

Nordmalings kommun stöttar arrangemangen med pengar och hjälp som högläsningslängor, affischer, tryckning och annonsering. Men de egentliga arrangemangen är Nordmalings föreningar.

Hemvårdagarerna är ett arrangemang i samarbete mellan alla i Nordmaling. Vi i fridsnämnden är bara med och samordnar på ett hörn, säger Gösta Norberg på kommunen.

Ingrid Johansson, Agda Eriksson (mor åt tvättmästaren Hardy Eriksson) och Joel Johansson under en avancerad stafett med luts- och klänningssbyte under publikens jubel.

Hemvårdagarerna här i hemvårdagarer, eller åtminstone scoutstävlar. De mesta brakar naturligtvis för till helgen med fast i Bredvik och dans till band som Mortens, Pajal och Trico. Men inte heller under vanliga vardagskvällar står året stilla i Nordmaling.

Så i ex när som sommarstämman kom erbjuda en fridfull afton genom samhället kändes stället för en storskalig luts- och klänningssbyte.

Men det var inte enbart av sportslags som var på gång. Det var bara kvällen "kul-i-parken" som gjorde sig bemärkt också utanför parkens gränser.

För det elektriska god Nicklas Svafv, ung svensk mästare på elorgel från Skellefteå och kvällens gästare på scenen. Med sig i sin orgellåda hade han hela orkester till hjälp och dem styrde han med hjälp av ett rejält manus över bord i alla finger och med alla de knopparna hade han ett ordentligt jesteringsarbete innan det blev rätt korp till rätt orgellåda.

Här sjunger tvättmästaren Hardy Eriksson med sina döttrar Åsa och Erika. Applåder var det ingen brist på från den fullsatta parken.

På scenen ryndes också både dansande poliser och sjungande tvättmästare samt en midså och örn i mästarekapsluren från VK. Följden var Fred "våga stuffer" Lindgren och han låt publikens gissa sjuksamlar på drapsöf. Många taktar behövde han aldrig spela innan någon repade rätt svar.

Tvättmästaren var förstås Hardy Eriksson från tvätten i Rundvik. Med sig på scen hade han döttrarna Åsa och Erika som sjöng om hur det är att vara barn till tvättmästaren.

Som pris i julestämman fick vinnarna själva stå för avdelningen komik i programmet. De fick tillsammans med intet ont anade mer eller mindre frivilliga partners stå för en morsklad skuffen med enstaka klänningssbyte och bakhåll på mestadels att hålla kvar på huvudet utan att använda händerna. Deras förök att springa runt framför scenen intrasade i klänningar och batter på snöte väckte gläsklart ett fullt berättigt jubel hos den svenska publiken.

Annonskonstent Jan-Erik Sellgren sjöng till gitarr med orkester på band och han fick hjälp av sin son Johan som "basar: två".

I går kväll reste fr v Ingenar Sjöström, Berit Vedin och Kjell Ekholm från Nordmalings sjöscouter till England för att fira scoutstävans 50-årsjubileum.

På kajen i Nordmaling träffade sommarredaktionen Berit Vedin från Nordmalings sjöscouter, mest SSF. Här höll hon föreläsning för kajmetemästarekapet. Kjell Ekholm och Ingenar Sjöström, 16 respektive 14 år, hjälpte till med att dela ut mask som Ingenar och hans mor hade gjutit. Men löse fick de inte dröpa sig kvar på kajen.

Senare på måndagskvällen skulle de nämligen åka till England. Där för 30 scouten i åldern 12-18 år plus fem ledare från Nordmaling tillsammans med ytterligare 115 västerbottensscouter all fyra olika scoutläger runt London. Där ska totalt 6 000 scouters fördelade på sex läger från scoutövretorn 75-årsjubileum under två veckor.

På värt laget ska vi bli i vish hur svensk lucifardräkt går till, berättade Berit Vedin.

Pengar till resan har vi fått från genom poppers- och flackinsamlingar och vi har också fått påskris och lotter.

Vi vill gärna tacka de nordmalingsbor och föreningar som ställt upp för oss, sa hon.

Och att det skulle bli skoj att åka till England kunde både Ingenar och Kjell intyga mellan musketärligheterna.

19820720

+

Vår kära Syster

**Dagny
Forsgren**

* 26/10 1902 † 28/7 1982

har stilla insomnat i tron på sin
Frälsare, sörjd men i ljus
minne bevarad.

Nordmaling den 29 juli 1982

Syskon
Syskonbarn
Övrig släkt och vänner

*Nu jag slutat striden
Och till vilan lagt mig ner
Nu har jag funnit friden
som ej denna världen ger
Allt bekymmer sorg och smärta
som mig följt i livets strid
Och som sårat har mitt hjärta
är för evigt skilt från mig.*

Jordfästningen äger rum den
6/8 kl 12.00. Efter akten in-
bjudes släkt och vänner till
minnesstund på Levar hotell.
Tänk på EFS-missionen. OSA
senast 4/8. Tel. 0930/102 28

Så vill c organisera kommunens nämnder

19880706

NORDMALING (VK)

Centern i Nordmaling vill inte att kommunstyrelsen ska utökas från nio till elva ledamöter. Det skriver partiet i sitt remissvar. Anledningen är att man anser en utökning är omotiverad eftersom tre ledamöter föreslås i arbetsutskottet. Au kan vid ett bibehållande av nuvarande antal ledamöter

arbeta effektivt och snabbt.

Däremot ställer sig centern positivt till ett tekniskt utskott. I detta bör CBK men inte energiparkommittén ingå. Den senare är en liten grupp med intresse för energifrågor och bör inte involveras. Även personalnämnden bör finnas kvar och borde också få vidgade befogenheter bl a tjänsteställningar och utveckling och samordning av den personaladministrativa planering-

en.

Centern föreslår även tillsättandet av en besvärnämnd. Förslagsvis med fem ledamöter: Näringslivsfrågor bör däremot handläggas av kommunstyrelsen och styrelsen för Rundviks Tvätt och bad upphöra liksom trafiknämnden.

Bestämt nej säger man till en sammanläggning av fritids- och kultur-nämnderna, eftersom inga vinster kan ses och beträffande social-nämndens ledamöter föreslås elva.

Stor- slam för Nord- maling

19820713

FLOXEN (VK)

Det blev storslam för Nordmaling när DM i jaktskyttekombination avgjordes i Floxen, Olofsfors, under helgen. Samtliga delsegrar gick till nordmalingsskyttar och sammanlagd mästare blev Bo Lundgren.

Segern var odiskutabel efter en förstaplacering i vildsvin samt andraplacering i älg och Kjell-Anders Hörnquist, skeet. Kjell-Anders blev f 6 sammanlagd tvåa.

Tävlingen hade lockat ett 20-tal skyttar från olika delar av länet, Vindeln, Bjurholm, Skellefteå, Umeå och Nordmaling.

Individuellt.

Älg: 1) Valter Hörnquist Nordmaling 90 2) Bo Lundgren do 89 3) Sven Englund Vindeln 87 4) Kjell-Anders Hörnquist Nordmaling 86 5) Stig Gustavsson Bjurholm 86 6) Lars-Göran Granström do 86 7) Jan-Åke Granström do 84 8) Björn-Erik Edlund do 83 10) Ken Burström Nordmaling 78

11) Torbjörn Sandberg Umeå 75 12) Peder Rönnberg Nordmaling 73 13) Bo Eriksson Vindeln 70 14) Martin Hörnquist Nordmaling 69 15) Kjell Helmersson do 68 16) Uno Hägglund do 66 17) Roger Westermarck do 64 18) Tommy Berggren do 58 19) Jimmy Hägglund do 57 20) Staffan Svensson Bjurholm 55.

Vildsvin: 1) Bo Lundgren Nordmaling 92 2) Walter Hörnquist do 87 3) Stig Gustavsson Bjurholm 86 4) Torbjörn Sandberg Umeå 86 5) Kjell-Anders Hörnquist Nordmaling 85 6) Jan-Åke Granström Bjurholm 85 7) Bo Eriksson Vindeln 84 8) Göran Johansson Skellefteå 82 9) Björn-Erik Edlund Bjurholm 81 10) Ken Burström Nordmaling 80

11) Staffan Svensson Bjurholm 80 12) Roger Westermarck Nordmaling 78 13) Martin Hörnquist do 77 14) Kjell Helmersson do 77 15) Sven Englund Vindeln 70 16) Lars-Göran Granström Bjurholm 69 17) Peder Rönnberg Nordmaling 66 18) Uno Hägglund do 65 19) Tommy Berggren do 65 20) Jimmy Hägglund do 65.

Skeet: 1) Kjell-Anders Hörnquist Nordmaling 92 2) Bo Lundgren do 88 3) Stig Gustavsson Bjurholm 88 4) Björn-Erik Edlund do 84 5) Torbjörn Sandberg Umeå, Sven Englund Vindeln, Lars-Göran Granström do 80 9) Göran Johansson Skellefteå, Jimmy Hägglund Nordmaling 72

11) Bo Eriksson Vindeln, Staffan Svensson Bjurholm 68 13) Roger Westermarck Nordmaling, Kjell Helmersson, Martin Hörnquist do 64 16) Uno Hägglund do 56 17) Walter Hörnquist, Peder Rönnberg do 52 19) Ken Burström do 44 20) Tommy Berggren do 24.

Sammanlagt: 1) Bo Lundgren Nordmaling 269 2) Kjell-Anders Hörnquist do 263 3) Stig Gustavsson Bjurholm 260 4) Jan-Åke Granström do 249 5) Björn-Erik Edlund do 249 6) Torbjörn Sandberg Umeå 248 7) Bo Eriksson Vindeln 238 8) Sven Englund do 237 9) Lars-Göran Granström do 235 10) Göran Johansson Skellefteå 235

11) Valter Hörnquist Nordmaling 229 12) Martin Hörnquist do 210 13) Kjell Helmersson do 209 14) Roger Westermarck do 206 15) Staffan Svensson Bjurholm 203 16) Ken Burström Nordmaling 202 17) Jimmy Hägglund do 194 18) Peder Rönnberg do 191 19) Uno Hägglund do 187 20) Tommy Berggren do 147.

Två kort, det ena taget 1932 det andra 1982, av konfirmanderna vid Norrfors kyrka. 32 ur den ursprungliga gruppen på 50 kunde komma.

26/7 1982

Låt Levar hotell leva!

UNDER ovanstående rubrik gjorde centern i Nordmaling ett lokalradioprogram som sändes 21/7.

I programmet tog man bl a upp folkpartimotionen om att bilda en stiftelse av Levar Hotell vilket man naivt jämförde med ett bilköp!

Folkpartimotionen innebär bl a att man genom att bilda en stiftelse kan få bidrag från privata och statliga fonder, vilket är ett sätt att få kapital till reparationer m m något som är nödvändigt i det kommunalt ekonomiska läge vi har. Fungerande vårdshusrörelser i stiftelseform finns på flera ställen i Sverige t ex Grythyttans Gästgivaregård. Centerns förslag om en folkomröstning skulle endast gälla att rösta om hotellfrågan i Nordmaling. Någon preciserat hotellalternativ finns inte i centerns förslag.

Slutligen anser jag att vi gemensamt skall verka för att Levar Hotell skall få leva kvar utan partipolitisk profilering. 26/7 1982 Ewa Nilsson

Konfirmanden jubilerade i Norrfors

Det firades konfirmand-jubileum i Norrfors för en tid sedan. 1932, för 50 år sedan, konfirmerades nämligen 50 elever av dåvarande komministern Anselm Lindström, och det är dessa som nu har träffats och pratat minnen.

32 ur den ursprungliga gruppen tackade ja till inbjudan. Initiativtagare har varit David Bärman, Nordmaling, och Märtha Jonnerby, Karlskrona men det är den förstnämnde som arbetat hårdast för att få träffen till stånd.

– Svårast var att få fram adresser till alla som konfirmerades då, berättar David Bärman. Särskilt på flickorna som bytt namn. Det lyckades dock efter ett visst detektivarbete och tillgång till data.

Konfirmandgruppens upptagningsområde var Norrfors bokföringsdistrikt samt Nyåker och spridda byar strax utanför kommungränsen.

– Nästa gång vi träffas, förhoppningsvis om fem år, blir det lättare att kalla samman alla. Nu har jag ju adresserna.

Dagen inleddes med att de forna kamraterna träffades och återbekantade sig med varandra. Det konstaterades att gruppen numera var spridd över hela landet och t o m i USA. Den som hade åkt längst för att komma till jubileet var nämligen Birger Vidmark som numera bor i Chicago.

Gruppen deltog senare vid tjänsten med nattvardsgång leddes av komminister Roland trand. Han medverkade även den efterföljande middagen.

De som hade sökt sig till Norrfors för att delta i jubileet var följande:

Gunhild Andersson, Björnså, Märta Jonnerby, Karlskrona, Andersson, V Strömåker, Sundvisson, Nygård, Norrfors, Backlund, Umeå, Elvy Most Tumba, Petrus Bergvall, Väst David Bärman, Nordmaling, Vikström, Kramfors, Signhild Hamsson, Grannäs, Tage Borrefors, Vännäs,

Nordlund, Norrfors, Astrid Ison, Stennäs, Arne Jonsson, näs, Elsa Lindehall, Umeå, Ledström, Mjölby, Linnéa Fqvist, Brattsbacka, Birger Lberg, Grannäs, Ingeborg Nyl Vännäs, Mary Hammars Spånga.

Berta Hägglund, Norrfors, I na Ekstig, Stockholm, Edit E Stockholm, Ruth Vallrud, V St åker, Harry Sahlström, Järf Göta Sikström, Nordsjö, Norr Judit Edlund, Brännland, brand Strandberg, Söderå, N fors, Ruben Strindholm, Bredtr Elsie Wallin, Brattsbacka, Bi Vidmark, Chicago, Tea Vestn Lögdeå. 26/7 1982

26/7 1982

REA—SPURT!!! 10% på alla REA-VAROR
Vissa REA-varor — HALVA REAPRISET

Wäringstams

LÖGDEÅ Sommartider
Månd—fred 19.30—17
Lördag 9.30—13

**Kjol—Byx—Blus—Jumper
Klännings-
REA!**

VI
REAR
ÄVEN

**DAMAVD.
KAPPOR-JACKOR-DRÄKTER**

**HERRAVD.
SKJORTOR—JUMPRAR—BYXOR
JACKOR—BLAZRAR—KOSTYMER**

**RAFFIGA
SOLKLÄNNINGAR**
i utsökt
SORTERING

Välkommen till
luftkonditionerade...

**Häggströms
MODEHUS**
LÖGDEÅ Tel. 0930/304 25. 303 09
— innestället för mode —
NAGOT PÅ SIDAN AV EMMEN
ALLTID I CENTRUM FÖR MODET

26/7 1982

Släpp upp fisken i Leduån!

FÖR LÄNGE sedan skrev jag om Leduån. En å som om makthavarna begripit det kunde ha varit en kunglig MÖRRUMSÅ. Där kungligheter och andra kunnat leka in en vacker lax. Leduån sträcker sej från Nordmalingsfjärden och in mot Nordmalings västra del. Där passerar ån Ledusjö, Sunnansjö, Nyåkersjön, Vångsjön vid Bratsbacka, Långvattnet och den magnifika Bjärtensjön, som kan sägas vara källflöde till Leduån. Själva det egentliga källflödet är väl ändå Stensvattnet i Bjurholm. Därifrån rinner Stensvattnet ner till Björtensjön, där jag bor. Hit har öring och tomål vandrat, enligt säkra källor. Nu är det stopp sedan många år för ädelfisk att vandra fritt från havet och till oss!

Får jag ställa några frågor till Er kommunpolitiker i Nordmalings kommun: Har Ni för avsikt att på ett eller annat sätt uttala Er om Leduån? Ni vet att dammen i Olofsfors är spärren för ädelfisk att fritt få vandra uppåt ån. Vad vill de politiska partierna i Nordmaling göra åt saken? Vi som bor vid Leduån vill gärna ha ett svar från Er kommunpolitiker. För oss förefaller en enkel trappa förbi dammen vid Olofsfors vara en relativt enkel åtgärd. Det skulle kunna stimulera fisket i ån och på sikt ge kommunen turister. Klart är att de som fiskar vid Leduåns mynning kan göra sig goda fångster.

Detta är dokumenterat, tack vare att ädelfiskens vandring är stängd vid Olofsfors bruk. Jag är synnerligen glad att bli bemött om jag har fel i mina påståenden.

27/7 1982 Nils-Olov Eskilsson

27/7 1982

26/2 1982

VÄSTERBOTTENS-KURIREN lördagen 24 juli 1982

5

• Här får marknadsgeneralen Karl-Erik Öberg (t v) en plakett med Nordmalings vapen av kommunfullmäktiges ordförande K G Wilhelmsson. Plaketten är ett tack för generalens förtjänstfulla arbete med att väcka Nordmalings marknad till liv igen.

Från spik till garn Marknad med livlig kommers

Storgatan i Nordmaling fylldes snabbt av förväntansfulla människor när den omtalade marknaden drog igång på fredagsmiddagen. Lagom till starten tog också morgonens regn slut. I stället tog kommersen och flanerandet fart. På en och en halv timme tog tex Erna Sundström och Margot Forsbergs hembakta tunnbröd slut.

— Så till nästa år får vi baka dubbelt så mycket, lovade de.

För att de måste bli fler marknader, det var alla överens om. Det sa också kommunfullmäktiges ordförande K G Wilhelmsson när han dagen till år hällt sitt öppningsord inför tjugio ljudet och hög hatt.

En särskilt lyckad rikande, han till marknadsgeneralen Karl-Erik Öberg som fick ta emot en plakat med Nordmalings kommuns vapen, en gadda och kättingar, symboler för gamla verksamheter i kommunen. På det talet följde en lång rad fanfar från trumpetarna i Håmer Dahlströms orkester, med musikanter i mundering från förra tidens marknader.

• **Allt från spik till garn**

För huggade spekulanter fanns allt mellan himmel och jord att köpa. Här såldes inte bara tunnbröd utan också trasor, träsågar, dukar, spik och vackra, värdelagda garn, taylor, väffeljärn och fotogenlampor

från ortens handlare, handsmåttade krukor samt lotter från Lions. Bland det mer traditionella marknadsbodset strötte väskuror i tvärsnittet påst för barnen ut och ut över den fullpackade Storgatan svängde en tre meter lång "superballing" vid namn Korven.

När hungern satte sig kunde besökarna stilla den med kaffe och väffel eller kanske med hemgräddt söt i klämma av tunnbröd på mandelpotatis.

• **Nysluggad honung**

Den kläman kom från Paul Nyberg och Nouni Delin som också hade ryvikt söt och nysluggad honung att erbjuda. Söken räckte inte länge, den var det sug efter.

Den nysluggade honungen, eller "lugguhonung" som den kallas, drog till sig uppmärksamheten. Den är precis nysluggad och har inte kunnat i. Regeligen skall den rötas i stora käll i en å en och en halv månad förr, men den är god så här också, förklarade Paul Nyberg.

Sedan har bina inte fluktat ut den riktigt in, dvs hanterat sig den luftström genom kupan som ska få vätskan att avdunsta riktigt. Så den här flyter ganska bra, fortsatte han.

— Bär är helt fascinerande. Det är synd bara att man inte har tid till riktigt för dem, tyckte Paul Nyberg som har sju knivar vid sidan av sitt ordinarie arbete som inredare av offentlig miljö.

Idén att ha en marknad gillar han: — Ja, det här är kul. Man träffar mycket folk, folk man inte sett på flera år. Och vi ställer säkert upp

• Erik Berg med sonen Lars-Erik Berg, Nordmalings, köper tunnbröd och blodbeid av fr v Erna Sundström och Margot Forsberg från Rundvik. Längre än en och en halv timme räckte inte deras hembakta bröd, så till nästa år har de lovat baka dubbelt upp.

• **Hemvårdare från Tullinge**

En sådan hemvårdare var Marianne Ljunggren, född i Nordmaling men numera bosatt i Tullinge med sin man Kurt Ljunggren.

— Marknaden är jättefin, tyckte hon, med mycket fina varor. Vi har redan gått med två väskor upp till bilen!

Också hennes man gillade marknaden. Och Nordmaling: — Jag trivs bra här uppe. Tycker inte riktigt om Stockholm längre. Här ser man inga kolskåp på gräsmattorna inte, konstaterade han.

För att påminna om avsnitt i det hade man i en av de gamla vallstugorna gjort i ordning en fototele, modell anno decimal. Här kunde huggade marknadbesökare låta exportörerna i baka kläder med en effektiv medel bakgrund.

• **Indian Prince -31**

Utför, på gatan, hade Evert Lindgren, 75 år, packat sin 400-kuks Indian Prince, årgång 1931. Den har han ägt sedan 1937 och att den fortfarande gick att köra bevisade han snart.

Sedan återstår bara att se om marknaden ger någon ny historia i stället med Gustav Åbergs ring. Gustav Åberg från Lögdsjö tappade sin förlövningsering på en marknad någon gång på 1910-talet. Den var och förblev borta ända till en dag 1977 då en kvinna i Nordmaling frågade Gustav Åbergs dotter Irma Larsson om hon var den han var. Det kunde hon ju inte annat än intyga. Då berättade kvinnan att hennes man hade fått upp Irmas Larssons färs ring (bättre än med!) i en spade jord när han grävde för ett nybygge på Stålgatan. När ringen så återbörats till rätt familj, så Irma Larsson laska samman den med sin mors vägelring. Med en röd rubin i vardera ringen hänger den så numera i en guddeda runt Irmas dotters, Ann-Kristin Ljunggren, hals vid högtidliga tillfällen.

— Vi brukar ha mer publik än då killarna spelar. Då kommer de, särskilt killarna, med nyputsade glasögon och allting!
Det säger tjejerna i Nordmalings damfotbollslag när sommarredaktionen träffar dem en kväll på träningen. De spelar för fjärde säsongen i rad. I fjol vann de serien och kvalade upp till division tre.
— Men där åkte vi på pumpen, så nu slås vi om tävlingsplatsen i fyran, berättar Stefan Öberg, deras tränare och lagledare sedan starten.
Han gillar sitt jobb för laget:
— Det är stimulerande att arbeta med de här målmedvetna tjejerna som vet vad de vill, säger han om sitt unga lag, med en snittålder på 19-20 år.

• Nordmalings damfotbollslag tränar hårt inför kommande matcher då den manliga publiken strömmar till, "med nyputsade glasögon".

Att målet är att vinna är alla överens om. Samtidigt är inte det viktigaste att till varje pris komma upp sig.

— Kommer vi upp i en högre division tror jag inte att jag skulle fortsätta. Jag vill inte offra allting på fotbollen, tycker Zenita "Libban" Nordin som tillsammans med de andra 16 i truppen tränar två gånger i veckan, utöver ett par matcher varje vecka.

— Det roligaste är att spela tillsammans och att träna ihop när vi är många. Vi trivs så bra tillsammans, det är därför vi spelar, säger Eva-Lena Sundell.

Och nog verkar de ha roligt under Stefans hårda träning. Utmattade slänger de sig på marken mellan vändorna, men är snart uppe igen för nya övningar. Hela tiden duggar heja-ropen och "bra Ingela", "härligt" osv, över dem som springer Stefans bana.
— Men de gillar inte riktigt den gaspian de får nålla till på. Den heter Strandvallen men de tycker att Tuvallan vore ett mer passande namn.

När vi nu har ett damfotbollslag som de går bra för plus ett herrlag och ett pojklag borde vi kunna förlora pengar från kommunen för en bättre plan, tycker Stefan Öberg.

— Bortalagen som kommer hit på match tycker att åkern hemma är bättre, fyller någon i.

• Fritidsnämndens ordförande Rolf Jonsson talar vid baptisternas och pingstvännernas "hela parken sjunger"-kväll.

□ Medan Nordmalings fotbollstejor tränar har runt 500 personer, bofasta och hemvårdare, samlats i parken för den traditionella kyrkvallen med mycket sång och musik. Den håller baptistförsamlingen och pingstvännerna i för sjätte året i rad.
— Det har blivit en tradition, förklarar Rolf Jonsson, fritidsnämndens ordförande och med på scenen i parken.

Det här är ett bra tillfälle att nå folk som kanske inte går på gudstjänsten, tycker Lennart Berg från baptistförsamlingen. Och vi får ett mycket bra gen-svar och ställer gärna upp på det här.

Robertsfors nästa!

Det här är sista dagen för VK:s sommarredaktion, Martin Mattsson och Mats Löfgren, i Nordmaling. Nästa vecka drar sommarredaktionen vidare till Robertsfors, då med Stefan Persson och Per Landfors som redaktörer.

Sommarredaktionen
NORDMALING

• — Toppen med marknaden, tycker årligen hemvändande Marianne Ljunggren, numera bosatt i Tullinge tillsammans med sin man Kurt Ljunggren.

● **Vara dräng inte roligt**
— Jag har alltid haft lust för affärs-
livet, fortsätter han. Jag började
mer privata planet, för sin egen hi-
storia, har han buntlen med färgbil-
der från 80-årsfirandet under sista

FOTO: PER LANDFORS

Med mjärden över fören rör Börje Hörnlund genom vassen ut mot
abborrgrundet i Hörnsjön. Bilden av en politiker på uppladd-
ning.

— Slut på guldåldern

— men vi rör valet i hamn

□ Centern kommer att göra ett bättre val än opinionsmät-
ningarna har visat. Det tror Börje Hörnlund, centerpartiets
toppman i Västerbotten som lovar att satsa hårdare än nå-
gonsin i höstens valkampanj. Men i juli hade han ledigt.
Fiskade, högg ved och samlade sig inför valspurten.

□ Hörnlund tror att det oåterkalleligen är slut på den guldål-
der som innebar att vi svenskar hade det bäst i alla avseen-
den. Nu får vi jobba hårt för att hålla sysselsättning och
standard, men katastrof är det inte.

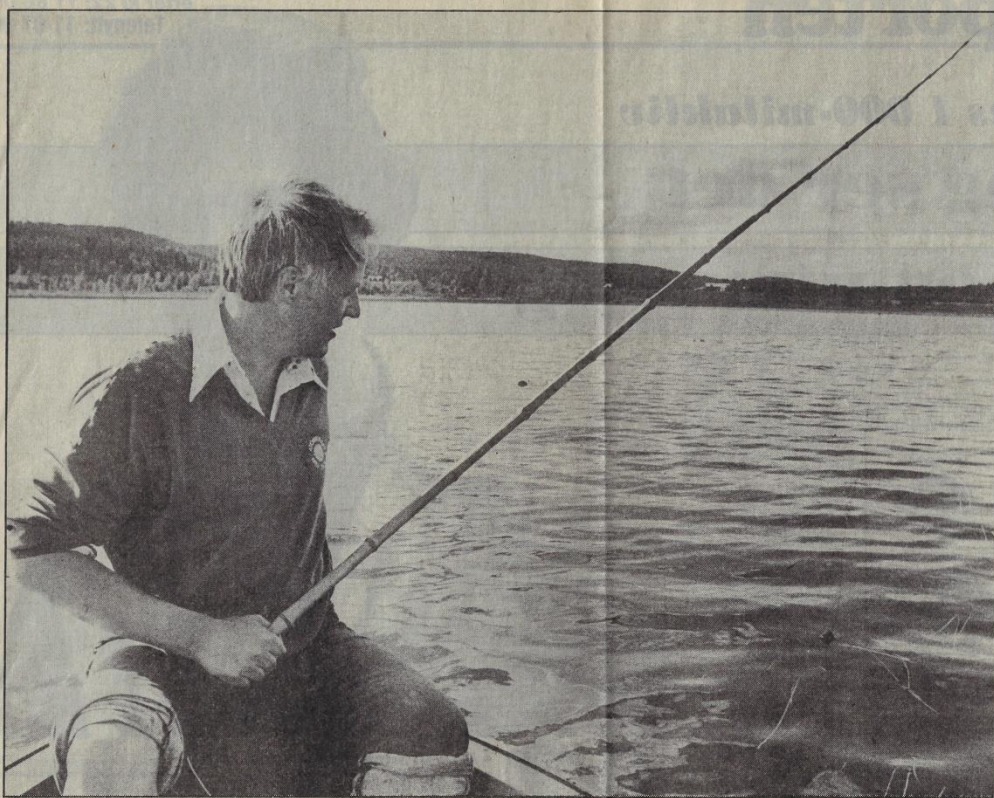
SIDAN 13

Gerda Olofsson, Nordmaling. På
regionsjukhuset i Umeå avled un-
der tisdagen fru Gerda Viktoria
Olofsson, född Holmgren, Nordma-
ling. Maka till framtidne Anders
Olofsson-Nordin, Hallen, Nordma-
ling. Hon var nyss fyllda 89 år och
sörjes närmast av fyra syskon med
familjer.

Hon var född i Bredvik i en stor
syskonskara och gifte sig med An-
ders Olofsson (Nordin), Hallen,
Nordmaling där sedan makarna
bodde fram till 1950 då de bosatte
sig i Bredvik. Hon blev änka 1961.
De sista åren har hon bott på
Strandholmen, Nordmaling. Hon
tillhörde Bredviks EFS-församling.

28/7 1982

28/7 1982

Blir det napp i höst, Börje Hörnlund?

BILDEN: Nej, något napp, det s valser, tår inte Börje Hörnlund förutsäga för sitt parti. Men att centern kommer att göra ett bättre val än vad opinionsmätningarna visar, det är han säker på. Här laddar han upp med abborrmete på Hörnsjön.

Sommarsamtal INFÖR VALET

□ VK inleder i dag serien "Sommarsamtal inför valet". Det är intervjuer med företrädare för de fem riksdagspartierna samt led och miljöpartiet. Först ut är Börje Hörnlund (c).

"Centern gör bättre val än mätningarna visar"

— Det här är det roligaste jag vet.

Centerpartiets toppman i Västerbotten, Börje Hörnlund, greppar motorsågen och faller några alternativa björkar på sitt skogskifte hemma i Hörnsjö. Någon latsemester är inte sommarlov i full för Börje Hörnlund. Han hugger ved, fiskar och hygger upp orken till en valkampanj, som blir hårdare än någonsin.

— Jag ska satsa hårdare än nånsin förr, men först ska jag koppla av helt.

Ar man, som Hörnlund skogsmästare i botten så lärst man att han vill återuppliva beaktenskapen med redskapen efter de här 15 års helldagsstänkande rodd politiken. Hörnlund har rest sig mått. Inte en sekund av sommarens släppning, som står för landet.

Hemma, på fotostegen i Hörnsjö bygger han upp vedförordet av gamla tröar, fiskar gödda och abborre i sjön men ska förstås också ägna sig åt den egna fritidstugan ute vid Lövängsgränden.

● **Världskonjunkturens fel**
Så till politiken. Vad är det som gått snett, varför har inte nationen lyckats lösa den krisen?

Titta på den dåliga världskonjunkturen, säger Börje Hörnlund. Låg ekonomisk aktivitet och en värdearbetslöshet som uppgår till drygt 10 procent. Det här vi i värdensaker till att upphimlingen inte gått som den borde.

Oljepriserna har fluktuerat. Vår oljepris är 15 miljoner dyrtare nu än 1979. Den uppslag som signalerades kom av sig. Oljepriset 1981 var väldigt.

Nu är detta delvis rättat till genom devalveringen och en lyxig avskräddning. 1981-82. Vi börjar åter närmare oss övriga länder, vi sparar en bättre handelsbalans men det tar tid innan vi kan börja betala av på våra stora utlandskaider.

● **Hoppfullt trots allt**
Om någon ska ses positivt så är det att Sverige ändå klarat arbetslöshetssituationen 2-3 gånger bättre än jämförbara länder.

Detta är förstås inte tillräckligt. Arbetslösheten måste ner anu mer, och jag vill påminna om min mening, som fick riksdagsjournalist med en enda röst, om att alla under 21 år ska ha rätt till

arbete eller utbildning.
— Till de positiva sakerna hör också att vi brottit den ständiga stegringen av oljekonsumtionen. Men det tar tid att ändra tankande och inövade mönster. Det finns så mycket av inbyggd tröghet i system på energifrågorna och det tar tiotals år innan man börjar tänka i sporterna också där det är ganska enkelt att genomföra ett effektivt förändring.

● **Nytt kärnkraftval?**
— Det finns mycket starka krafter som arbetar för att bejatta kärnkraften. Sättningen i partiet är betydligt bättre än än efter kärnkraftvalot.

— Troligtvis blir valet bra mycket. Förnuftar an vad mätningarna hjälpa har visat. Både centern och folkpartiet ökar säkert sina störför jämfört med mätningarna.

— Beslutet att bygga reaktorer 11 och 12 var en signifikant beslutning ekonomiskt sett. Dessa synpunkter sommarlade det varit mycket bättre att sätta in i en snabbare utveckling av de alternativa energikällorna.

Nu kommer överklagat på elenergi att bli ett problem som ytterligare fördjupar osäkerheten på de alternativa energikällorna. Inte ens i en uppbyggande konjunktur kommer vi att behöva all den elenergi som vi idag har tillgång till.

● **Sysselsättningen**
VK: Tror du att vi i Sverige någonsin mer kommer att få vad vi kallar full sysselsättning?

Börje Hörnlund: Tänker länge och glöder på svaret.

Sysselsättningen är basfrågan, det är helt klart. Alla ska ha rätt till arbete men alla har också skyldighet att hjälpa till.

— Det är inte givet att vi i Sverige alltid ska ha de bästa lönerna, den bästa arbetsfaktorn och de bästa sociala förmåner. Den internationella konkurrensen kommer att påverka oss hårdnärare om det dag tror så vi de närmaste åren får den ensa industrin efter den andra i världsländerna och vi i Sverige måste ha en hög beredskap för det.

— Den guidelärer då alla ropade efter våra produkter är utan tvivel kan gå.
— Men å andra sidan är inte läget i Sverige så katastrofiskt som socialdemokraterna vill göra det till. Vi har fortfarande världens högsta standard. Föret är bara att

vi på senare är fått lära för att hålla denna standard. Nu får vi rätta man efter matsäcken en tid framåt.

● **Gör ett bra val**
VK: Vad tror du om centerns chanser att klara valet?

— En sak är säker. Centern gör alltid bättre valresultat än vad opinionsmätningarna visar, svarar han. Här i Västerbotten kan vi nu peka på ökat medlemsantal både i partiet, kvinnoförbundet och ungdomsförbundet. Sättningen i partiet är betydligt bättre än än efter kärnkraftvalot.

— Troligtvis blir valet bra mycket. Förnuftar an vad mätningarna hjälpa har visat. Både centern och folkpartiet ökar säkert sina störför jämfört med mätningarna.

— Beslutet att bygga reaktorer 11 och 12 var en signifikant beslutning ekonomiskt sett. Dessa synpunkter sommarlade det varit mycket bättre att sätta in i en snabbare utveckling av de alternativa energikällorna.

Nu kommer överklagat på elenergi att bli ett problem som ytterligare fördjupar osäkerheten på de alternativa energikällorna. Inte ens i en uppbyggande konjunktur kommer vi att behöva all den elenergi som vi idag har tillgång till.

● **Sysselsättningen**
VK: Tror du att vi i Sverige någonsin mer kommer att få vad vi kallar full sysselsättning?

Börje Hörnlund: Tänker länge och glöder på svaret.

Sysselsättningen är basfrågan, det är helt klart. Alla ska ha rätt till arbete men alla har också skyldighet att hjälpa till.

— Det är inte givet att vi i Sverige alltid ska ha de bästa lönerna, den bästa arbetsfaktorn och de bästa sociala förmåner. Den internationella konkurrensen kommer att påverka oss hårdnärare om det dag tror så vi de närmaste åren får den ensa industrin efter den andra i världsländerna och vi i Sverige måste ha en hög beredskap för det.

— Den guidelärer då alla ropade efter våra produkter är utan tvivel kan gå.
— Men å andra sidan är inte läget i Sverige så katastrofiskt som socialdemokraterna vill göra det till. Vi har fortfarande världens högsta standard. Föret är bara att

VK: Vad tror du om regeringssituationen efter valet? Har centern och folkpartiet någon chans att vara med där?

— Jag tror att uppbyggandet av småpartier i riksdagen, om det nu sker, kan vänta från en bredare regering.

Annars kan överbakade situationer uppstå.

● **Varning för miljöpartiet**
VK: Får miljöpartiet de miljöpartiet?

— Centern och miljöpartiet har till mycket stor del samma värderingar just när det gäller miljöfrågorna. Där finns inte mycket som skiljer.
Men vad ska man vänta sig av ett parti som innehåller allt från yttersta vänstern till yttersta hö-

gerd?
— Miljöfrågorna i riksdagen är ju ändå kanske bara fem på tusen. Här ska miljöpartiet ställa sig i de 965 frågor som inte rör miljö.

Det blir en stor osäkerhetsfaktor. Alla etablerade partier har anledning att ta sig en tankeställning i och med att miljöpartiet dykt upp.

● **Ingen sammanslagning**
VK: Får miljöpartiet mellan centern och folkpartiet i framtiden?

— Ledet regeringssamarbetet på längre sikt till en sammanslagning?

— Om två partier som dessa samverkar länge uppstår förstås en stor gemenskap. På lång sikt kanske det skulle leda till sammanslagning, men just nu tror jag

inte de förutsättningarna finns, svarar han.

● **Återtar landstinget?**
VK: Hur ser du på möjligheterna att återerövra den borgerliga majoriteten i landstinget?

— Möjligheten finns utan tvivel. Socialdemokraterna har bedrivit en stöddig maktspolitik, som lett till konfrontationer med landstingets personal. Detta gör inte längden och det kan bli avgörande i Västerbotten. Man måste komma höja blicken bortom landstingsrådsordnaren och få till stånd samarbete med den som ska verkställa landstingets beslut. Förslutning med ett mandat i ett land kan också medföra maktöverskjutning till borgerlig majoritet i

landstingsförbundet.

VK: Ange de saker som du anser viktigast i den svenska politiken efter höstens val.

Hörnlund: Det får bli i fem punkter:

1) Återvinna den svenska konkurrenskraften.

2) Åstadkomma internationella överenskommelser mot förorening.

3) Nej till fackligt centraliserade löntagarfonder.

4) Nästa period måste ge ett omdömligt genomslag för de förnyelsebara energikällorna och forskning kring energiproblemet.

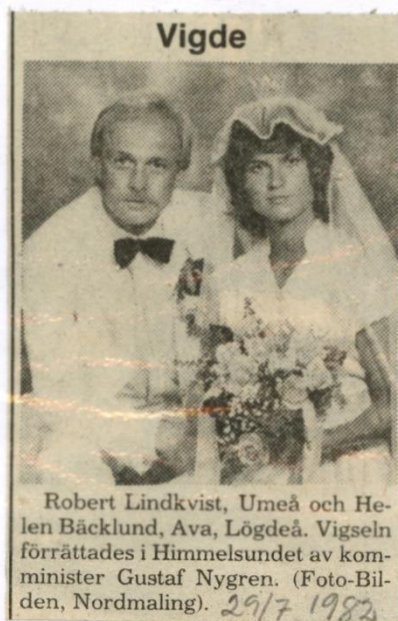
5) Sysselsättningen. Ungdomsarbetslösheten måste utrotas.

Eskil Sjöström

foto: Per Landfors

• Det här är det roligaste jag vet, att komma ut och galtra i skogen. Börje Hörnlund har tillbringat julsemestern med att bli a hugga ved på sitt ägandes skogskifte i Hörnsjö.

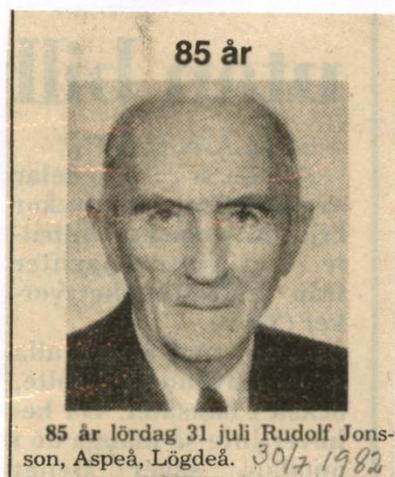
29/7 1982

Dagny Forsgren, Nordmaling. I sitt hem avled under natten mot onsdagen förra sömmerskan Dagny Forsgren, Nordmaling. Hon var 79 år och sörjes närmast av fem syskon med familjer.

Hon växte upp i Lillarmsjö, Bjurholm, men flyttade sedermera till Umeå där hon arbetade som föreståndarinna under några år. I mitten av 30-talet gick hon en sömmerskekurs och öppnade därefter en syateljé i Hörnsjö, Nordmaling. När arbetet blev för betungande upphörde hon med detta men bodde kvar i byn fram till början av 70-talet då hon flyttade in till centralorten, Nordmaling. De sista åren bodde hon i en pensionärslägenhet.

Dagny Forsgren var varmt religiös och knuten till EFS och Svenska kyrkan. 29/7 1982

29/7 1982

30/7 1982

31/7 1982

31/7 1982

reportage

VÄSTERBOTTENS-KURIREN lördagen 24 juli 1982

• Tallbergbroarna hör definitivt till Nordmalings kommuns sevärdheter. Byggnationerna är mäktiga och oerhört imponerande från sportfiskarens vinkel vid Öreälven.

— Det blev både ett och annat slagmål när rallarna kom till Tallberg i samband med brobygget, men de flesta var nog bara tidsfördriv, kan Hilding Molin (i v) och Gottfrid Johansson berättat. I bakgrunden ses den 90 år gamla stålbron.

• En gammal bild som visar Gottfrid Johansson och hans arbetssamaritiner vid en betongpelare på norra stranden. Fr v Nordin, Gottfrid Johansson, B Gradin, Nordin, A Olsson och E Karlsten. Några åren ställs upp i högra hörnet som redan då hade 25 år på nacken.

Betongbygget i Tallberg Bron som var störst i världen

TALLBERG (VK)

Två av Nordmalings kommuns absolut mäktigaste byggnadsverk återfinns utanför den lilla byn Tallberg, Nyåker. Byggnadsverken är, som ses på bilderna, två mäktiga broar som spänner över Öreälven.

Det är i år mer än 90 år sedan stålbron invigdes av kung Oskar. Betongbron däremot är "bara" drygt 80 år, men blev när den uppfördes kallad både störst i världen och "betongindustrins triumf".

VK har träffat två tallbergabor med minnen från betongbroens byggnad. Gottfrid Johansson är i dag en pigg sidring med 83 år på nacken. Han var med under hela byggnationen. Hilding Molin är yngre men minns den tid då rallarna med sina familjer drog in i den lilla jordbruksby och fylde skolsalar till brettningssalen.

När vägräfsanter närmade sig Tallbergbron från Nyåker är nog den första reflektionen att den är smal. Och visst är den det. När bron planerades i slutet av 1880-talet var det med bakgrund att den skulle tjäna som järnvägsbro. Som sådan invigdes den också i oktober 1891 av kung Oskar. Men utvecklingen av löken gick snabbt och i början av 1910-talet hade tågerna hastighet och tyngd skapat en diskussion om en ny bro. Det var även till följd av att länslänstället i Norrfors, som till en början bara var en pålvara, förstärktes 1912. Resultatet blev världens då största normalspårings betongbro.

• Bara 17 år

— Jag var bara 17 år när arbetet påbörjades men jag fick ändå börja i

extralaget. Vi fick inte lika mycket betalk men var ändå nöjda. Det berättar Gottfrid Johansson i Tallberg när vi tillsammans med bygrannan Hilding Molin krävat oss upp för slänten och står och tittar ner mot Öreälven som ringlar fram 50 m under oss.

Gottfrid Johansson har många minnen från byggnadsbron. Det var svåra tider och i trakten var man glädd åt brobygget som gav arbetstillfällen. Under de tre år som arbetet tog, övervannades trakten av järnvägsrallare och brobyggare. Med på färderna runt om i landet följde också deras barnrika familjer. Tallberg blev något undantag.

• Två skolor

— Jag var ju bara en småpojke då, men jag minns hur många barn som gick i skolan. Under de där åren fanns det två skolor i byn och tillsammans var det säkert över 50 barn som fick undervisning.

Det är Hilding Molin som kommer ihåg Rallartidningarna hade det klämsamt. Det var svårt att skaffa frukt, bär och alla de andra saker som behövdes. Rallarna kom till Tallberg som var vanliga på den tiden. Men det var kallt. Skolgården var dräglig och ämnade för sommarbruk.

Det var ett segt släkte, som levde på norra sidan. De flyttade från plats till plats, från det ene till det andra arbetet.

• 200 man i bygget

När det var som mest arbetade ett par hundra man med brobygget. Det var både betong- och träarbetare, arbetsledare och ingenjörer. Chef för projektet var löjtnant Moberg.

Det var en sträng chef. Men han var duktig. Han brukade säga att han skulle gå och hänga sig om

bron skulle rusa eller spricka men det behövde han aldrig berättas. Det var dock alltså bestående god hjälp av verkställare Sundström från Djupås.

• Slagmål och strejk

Slagmålen var vanliga. Men aldrig under arbetstid. Bråken blev i stället under danserna som ordnades. De var dock alltså bestående utan mera som tidsfördriv. De kunde vara rallare emellan, eller rallare mot lybor o s v. Ibland kunde det gå till en hicka.

En strejk hauss också med. Den hade sin orsak i för låga löner. Dess verk blev drömt marginal.

Det fanns var vart eget fel. Vi avbrö: helt enkelt strejken för ett få fart på arbetet innan älven skulle riva.

• Invigning av kungen

1910 invigdes bron av dåvarande kungen, Gustav V Adolf. Det skedde med pompa och ståt. Kungen stod på en talerstol mitt på bron. Det var högtidligt och bron benämndes som "betongindustrins triumf".

Invigningstalet hörde vi aldrig. Vi fick inte ens stå på bron när kungen talade utan fick hålla oss vid brofästena. Runt talerstolen var bara arbetsledarna, ingenjörerna och de inbjudna gästerna.

• Stålbron blev landsvägsbro

I och med betongbroens invigning överlämnades stålbron till landsvägs trafik och som sådan fungerar den fortfarande. Den är smal och beläggningen är av trä men den är funktionsfull och står som ett måttigt bevis på att även gamla tiders brobyggare kunde sin sak.

OWE FREDRIKSSON

• BAKGRUND

Betongbron: Kostnadsberäkning 1914 till 850 000 kr men den reella kostnaden blev 2,1 mil. Längd 227 m och höjd över vattenytan 44,3 m. Bron medgav fram-

fart till Väners å SJ:s tunga lokomotiv världens längsta kommunikationsväg för ett stort steg framåt. Valtets spännvidd är 88,7 m vilket är 18,7 m mer än Skutumpahallen som tidigare varit Skandinavias största.

S i Nordmaling presenterade vagt program

NORDMALING (VK)
Socialdemokraterna i Nordmaling har presenterat ett handlingsprogram som saknar en rejäl udd. Från pärm till pärm formuleras meningarna nästan utan konkreta förslag. De har helt fallit in i den allmänna "slätstrukna" formuleringen.

– Vi är ett stort parti och det är många som vill vara med och formulera, kommenterar John-Erik Nylander (s).

Det var under tisdagen som socialdemokraterna i Nordmaling redovisade sitt program. Presentationen sköttes av John-Erik Nylander med Lasse Eriksson och Margareta Gustafsson som bisittare. Vid ett direkt påpekande från VK:s sida om en vag formulering blev det medhåll från presentatörerna.

– Personligen skulle jag gärna se att "bör" i flera fall bytas ut mot "ska", kommenterade Lasse Eriksson.

• Sysselsättningen

Något försök att profilera sig i någon fråga gör inte partiet. Sysselsättningen är dock ett område som ligger "varmt om hjärtat".

– Mot bakgrund av att Masonite i Rundvik och NCB i Hörnefors har friställt så många kommunbor måste vi få fram en motvikt. På något sätt måste kommunen få en större industri lokaliserad hit, menade John-Erik Nylander och förklarade att det måste ske med hjälp av både "moröt och grov piska". Socialdemokraterna hoppas att den diskuterade nämndsorganisationen inom kommunen ska bli en nyckel till en bättre fungerande näringslivsgrupp.

– Vi vill ha en utbyggd social service. En modern familjepolitik är nödvändig. Det måste till krafttag.

Det är några lösryckta kommentarer som återfinns under rubriken social service. På en direkt fråga om barnomsorgens utbyggnad svarar dock John-Erik Nylander något undfallande.

– Våra förtroendevalda i sociala nämnden har redan lyckats klara en ökning från 60 till 90 platser i år. Det är svårt att få servicen ytterligare utbyggd.

Vad beträffar servicehusets placering tror partiet fortfarande att Strandholmen är det bästa av hittills kända alternativ. Skulle dock ett annat bra alternativ dyka upp säger man sig vara beredd att diskutera frågan.

– Alla, oavsett inkomst, ska ha tillgång till en bra bostad till en rimlig kostnad, sägs det vidare. Det hoppas man i Nordmaling kunna erbjuda bl a genom att det senast planerade bostadsområdet på Rödvi-ken ska stå kvar i kommunens ägo. Där ska införas s k tomträtt, vilket medger att husägarna enbart arrenderar sina tomter.

OWE FREDRIKSSON

21/7 1982

Karl Gustav Häggström, Hörnsjö. På regionsjukhuset i Umeå avled under tisdagsmorgonen förre banarbetaren Karl Gustav Häggström, Hörnsjö, Nordmaling. Han var 57 år och sörjes närmast av mor samt två systrar med familjer.

Han var uppvuxen i Hörnsjö och arbetade i sin krafts dagar vid Statens järnvägar. Hans hälsa har dock varit vacklande och medfört att han förtidspensionerades för ett 15-tal år sedan.

En av hans mest uppskattade hobbyer var fiske.

Under de sista månaderna vårdades han på regionsjukhuset i Umeå.